

ДОСТУПНИЙ КРЕДИТ:
КОМУ І НА ЩО ДАЮТЬ **с.12-13**

СЕРЕДА
4 березня 2020

№9

20 НОВИХ АВТОБУСІВ
ДЛЯ ТЕРНОПОЛЯ **с.2**

1
блок

TE.20MINUT.UA

НЕ ЛИШЕ КОРОНАВІРУС: ЗАКРИВАЮТЬ ТУБДИСПАНСЕРИ

► Пересічні громадяни, пацієнти та навіть медики б'ють на сполох: закриття тубдиспансерів приведе до масового поширення хвороби. Однак реформатори запевняють: старі методи лікування неефективні та затратні.

► На Тернопільщині закрили більшість протитуберкульозних закладів, на їхньому місці з'явилися хоспіси. Термін перебування у стаціонарах скоротиться, хворі лікуватимуться амбулаторно. Та чи будуть звертатися до лікарів?

с. 5

РЕКЛАМА

Виробництво та продаж

Тернопільський бетонний завод

- Панелей
- Перемичок
- Фундаментних блоків
- Балконних плит
- Плит огорожі
- Товарного бетону
- Фіробетону

☎ 0500 600 400   вул. Бродівська, 48

БРУК•ТОН
виробник бруківки

www.brukton.com.ua

☎ (067) 208 72 48   м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 1

Тернопіль **БУДКОНТРОЛЬ** **ПАЙОВА ЧАСТКА**

Лучаківського - Тролейбусна

- будівництво комфорт-класу
- індивідуальне опалення
- клас енергозбереження «А»
- підземний паркінг
- персональний підхід

Цегляний будинок

офіс: вул. Київська, 7Д, тел.: (067) 128-51-71, (0352) 42-00-14, сайт: www.bud-control.te.ua

NRG

ПРОДАЮТЬСЯ

СОНЯЧНА СТАНЦІЯ
потужністю 30кВт
із земельною ділянкою
площею 0,06га та будинком

25% РІЧНИХ ПРИБУТКУ

ТЕЛ. (068) 280-82-82

ЯК ВИГЛЯДАЮТЬ 20 НОВИХ АВТОБУСІВ МАЗ, ПРИДБАНІ ЗА 56 МІЛЬЙОНІВ

Обновка ■ У Тернопіль вже прибули 20 автобусів МАЗ 206086, які закупила міська рада для КП «Тернопільелектротранс». Як вони виглядають зовні та всередині, коли їх можна буде побачити на вулицях міста, дізнавалася журналістка «RIA плюс»

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIATUR9@GMAIL.COM

В останній день зими, 29 лютого, у Тернопіль прибув перший десяток автобусів, а 2 березня журналісти мали змогу побачити всі 20 одиниць транспорту та навіть здійснили пробну поїздку в автобусах.

Під час презентації транспорту обійшлися без перерізання червоних стрічок та благословення священників.

Наразі автобуси знаходяться на території КП «Тернопільелектротранс». Закупили їх на умовах лізингу у спільному проєкті з «ПриватБанк».

КУДИ КУРСУВАТИМУТЬ НОВІ АВТОБУСИ

— Упродовж найближчих кількох тижнів відбудеться підготовка технічної документації, і ми плануємо, що ще у березні перші автобуси вийдуть на маршрути, — сказав під час відкриття міський голова Сергій Надал.

«Автобуси будуть їздити там, де не може проїхати габаритний транспорт і тролейбуси. Це «Новий Світ», Пронятин, Кутківці»

Спочатку кілька автобусів вийдуть на новий маршрут №21, який сполучатиме вул. Бродівську зі «Східним масивом» та заїздом до управління соціальної політики.

— Крім того, частина автобусів буде курсувати маршрутом №35, — сказав Сергій Надал. — До 16 березня відбувається подача документів для проведення конкурсу на нову маршрутну мережу перевезень громадським транспортом. Ми плануємо завершити конкурс, і тоді з початку квітня нові автобуси курсуватимуть новою маршрутною мережею.

ЯК ПОВЕРТАТИМУТЬ КОШТИ

Придбали транспорт у лізинг за 45 млн грн. Виплатити разом із відсотками треба буде 56,5 млн

грн. Термін — три роки.

— Рішенням сесії ще наприкінці грудня була визначена сума лізингу — 45 млн грн, — сказав керівник відділення «ПриватБанк» Василь Кобель. — Угода укладається на 36 місяців. Немає жодних штрафних санкцій. Відсоткова ставка складає 13,5%. Хоча у рішенні сесії йшлося, що відсоткова ставка має складати не більше, ніж 17%. Правління банку було визначено, що проєкт є соціальним, а

З початку квітня нові автобуси будуть курсувати новою маршрутною мережею. До 16 березня триває конкурс у перевізників

не економічним, тому вирішили знизити відсоткову ставку.

Перший внесок вже оплатили, він становить 15 млн грн. Кошти виділили із міського бюджету. Вони покривають страховку та необхідні платежі на оформлення документації. Далі щороку необхідну суму закладатимуть у бюджет міста.

— Ми розраховуємо, що автобуси будуть їздити тими маршрутами, які є соціально-необхідними для міста, — зазначив міський голова. — Там, де не може проїхати великогабаритний транспорт та тролейбуси. Це «Новий Світ», Пронятин, Кутківці. Крім того, сподіваємось, що КП «Електротранс» вдасться виграти частину прибуткових маршрутів, тому що треба заробляти, компенсувати ті відсотки, які потрібно сплачувати разом із вартістю автобусів.

Придбання цих автобусів є черговим кроком до створення єдиної транспортної компанії у Тернополі, кажуть у міськраді.

НЕМАЄ ВОДІЇВ ДЛЯ НОВОГО ТРАНСПОРТУ

На які саме маршрути вийдуть нові автобуси, вирішуватимуть на конкурсній основі.

Андрій Мастоюх каже, що зараз підприємство шукає водіїв для нових автобусів.

На придбання автобусів взяли кредит 45 млн грн. Виплачувати кошти будуть протягом трьох років

Автобуси курсуватимуть на соціально-необхідних маршрутах для міста і там, де не може проїхати великогабаритний транспорт та тролейбуси

Нові автобуси обладнані спеціально для комфорту маломобільних груп населення

— Ми обіцяємо повний соціальний пакет, стовідсоткову легалізовану працю, повну відпустку і високу заробітну плату, — продовжує пан Мастоюх. — За січень-лютий зарплата у водіїв становила 14–15 тисяч гривень. Це залежить від відпрацьованих годин та інших складових.

Раніше у соцмережах тернополіани писали, що в нових автобусів є російські комплектуючі. Таку позицію під час засідання сесії 27 грудня висловив депутат міської ради Тарас Білан.

Проте директор КП переконує,

виробили їх у Білорусі, а про частини, які б виготовляла країна-агресор не може бути й мови.

— Автобуси повністю нові, вироблені в Білорусі, російських комплектуючих немає, — каже Андрій Мастоюх. — Нам надійшов лист від імпортера, у якому вказано складові, які вироблені у Німеччині. Це автобуси найвищого класу, наголошую, російських комплектуючих немає. Про технічні характеристики автобусів «МАЗ-206» можна дізнатися на офіційному сайті виробника «Мінський автомобільний завод».

Як вказано в описі, виробник

запчастин — німецька компанія «Mercedes-Benz». Щоправда, опублікована інформація російською мовою, оскільки вона у Білорусі — друга державна.

ДОВІДКА

Зараз мережу громадського транспорту Тернополя обслуговує 24 комунальних низькопідлогових автобуси 21 «MAN» та три ЛАЗи. Нещодавно у Тернополі запрацював новий автобусний маршрут №35.

«МИ МАЄМО ПОСТАВИТИ ДОНЕЧКУ НА НОГИ»: ДОПОМОЖІТЬ МІЛЕНЦІ

Благодійність ■ Помилка лікарів при пологах обернулася на ДЦП для маленької Міленки. На дівчинку чекає вже третя реабілітація

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Трирічна Мілена потребує допомоги небайдужих. Батьки дитини змушені просити допомоги, щоб поставити донечку на ноги. Як розповідає мама дівчинки тернопільянка Ірина Саверіна, під час вагітності дитина була повністю здорова, однак під час пологів лікарі допустили помилку. Результат помилки — ДЦП спастичний тетрапарез у немовляти.

— Під час пологів у мене зупинилося серце і через недбалість лікарів дитина отримала травми, — розповідає мама дівчинки Ірина. — Донечці вже три роки, і ми пройшли два курси реабілітації в Китаї. Ми збираємо кошти на третю поїздку. Лікарі виставили рахунок на 310 тис. грн. За запрошенням ми мали б їхати 20-го березня, але через коронавірус доведеться відкласти поїздку. Змушені звертатися до небайдужих людей, щоб нам до-

помогли. Сума для нас невідіймна. Курс реабілітації в триває три місяці в клініці захворювань головного мозку при НІІ акупунктури голови в місті Юньчєнь, розповідає мама дівчинки.

— Під час лікування ми проходимо курс голкотерапії, медикаментозного лікування у вигляді крапельниць та уколів по всьому тілу, — каже пані Ірина. — Міленці проводять мініоперації. Також проводять курс фізичної реабілітації — масажі, розвивають моторику, працюють з логопедом. Раніше дитина не могла тримати голову взагалі. Тепер контроль відновлюється. Почали наростати м'язи, вона почала видавати більше звуків, в неї почали працювати ручки, вона реагує на людей та посміхається.

Окрім лікування в КНР, Міленка проходить курс реабілітації в обласному реабілітаційному центрі. Там також проводять медикаментозне лікування та курс реабілітації. Це є безкоштовне лікування за рахунок

Міленці доводиться проходити курс лікування кожних три місяці. Реабілітація проходить і в Україні, і в КНР

держави.

— Наші лікарі ніяких прогнозів не дають, але дитина почала краще себе почувати, — каже мама дівчинки. — Вона вже може сидіти. Раніше була як рослинка, а зараз це вже рухлива дитина. Китайська клініка рекомендує не менше 6 курсів лікування. Лікарі нам кажуть, що до-

5 років вона має стати на ноги. У нас є шанс пристосувати її хоча б до самообслуговування. Ми маємо надію. 310 тисяч — це лише гроші для клініки. Ще потрібні кошти на переліт, проживання тощо. Через три місяці після перерви доведеться знову повертатися у клініку і знову потрібні гроші. Тому важлива будь-

Курси реабілітації дають свої результати, однак припиняти лікування не можна

яка допомога небайдужих.

ЯК ДОПОМОГТИ

Якщо ви маєте змогу допомогти дівчинці, ви можете перерахувати кошти на карту: 5168 7573 7706 7758 — Михайло Саверін (батько)

Тернопіль долучився до зйомок пригодницького фільму: коли та де його можна подивитися

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Художній фільм «Остання фортеця Хаджибей», який зняла Одеська кіностудія за підтримки Тернопільської кінокомісії, покажуть у Тернополі 14 жовтня.

Зйомки пригодницького фільму «Пам'ять сонця», який згодом перейменували у «Останню фортецю Хаджибей», почались у травні 2019 року. Наразі фільм на стадії постпродукції.

Тернопільська кінокомісія співпрацює з Одеською кіностудією одразу в кількох проектах.

— З Одеською кіностудією ми підписали кілька договорів про співпрацю, — розповідає голова Тернопільської кінокомісії Лео-

нід Бишюра. — «Остання фортеця Хаджибей» — це перший великий проект, який профінансований та виготовлений у рамках співпраці. Для нас це великий показник.

Окрім «Останньої фортеці Хаджибей», цього року на екранах має з'явитися ще два фільми, до зйомок яких долучилася Тернопільська кінокомісія, — каже пан Леонід.

— Кінокомісія може по-різному допомагати у зйомках, — розповідає експерт Тернопільської кінокомісії Володимир Ханас. — Наприклад, ми можемо організувати проведення кастингів — забезпечимо приміщенням, проводимо інформаційну кампанію. Під час «Кінохвилі» ми презентували детектив керівника Одеської кінокомісії. Звичайно, також ми допомагаємо

фінансово. Тому наша співпраця досить тісна.

Фільм покажуть у кінотеатрах Тернополя, Одеси та Луцька, — розповідає Леонід Бишюра. Орієнтовна дата прем'єри — 14 жовтня.

Події кінокартини відбуваються в період російсько-турецької війни за територію Північного Причорномор'я кінця XVIII століття. Османська Порта і Задунайська Січ ведуть боротьбу з Росією за Північне Причорномор'я. Тримається остання фортеця — Хаджибей.

Козаки-задунайці посилають козака Андрія доставити листа турецькому коменданту, але фортецю захоплює ворог. Для того щоб звільнити з полону коменданта і врятувати його дочку Фатіму, у яку закоханий Андрій, потрібно пере-

Для зйомок фільму підбирали автентичні декорації. Головні сцени знімали у справжній фортеці

могти зрадника, який господарює в фортеці.

Щоб відзняти деякі сцени, на Одеській кіностудії побудували

кілька локацій, зокрема турецький двір та таверну, а ключові сцени зняли на Білгород-Дністровській фортеці.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналістка Ольга Турчак. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 104, 51-51-26
Аварійна водоканалу 52-51-17, 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Аварійна електромереж 52-24-66
Гаряча лінія міської ради 067-351-57-10
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
Управління Держпродспоживслужби - 52-01-45
Управління транспортних мереж 52-15-14
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

Туалет біля «Кульбаби»

Нова громадська вбиральня на вулиці Чорновола біля фонтану «Кульбаба» коштувала бюджету міста 1 млн 117 тис. грн. Його вже облаштували та встановили, однак туалет ще не працює. Її передають на баланс утримання Туристично-інформаційного центру Тернополя. Директор ТІЦу Тарас Ковальчук пояснює, що наразі триває оформлення всіх необхідних документів. Вбиральня буде платною, однак скільки коштуватиме скористатися туалетом – ще невідомо. Тарас Ковальчук пояснює, що спершу треба вивчити, скільки коштуватиме утримання вбиральні. Запрацювати вбиральня має найближчим часом. Є спільна кабінка та кабінка для людей з обмеженими можливостями.

Парк Національного відродження. Дві громадські вбиральні (чоловіча та жіноча) у парку Нацвідродження розташовані неподалік атракціонів. Вбиральні знаходяться у підземних приміщеннях. Після ремонту за пів мільйона гривень приміщення отримало спеціальну ізоляцію, яка захищає вбиральні від зайвої вологи. Під час нашого візиту підлога була чиста, приміщення прибрані, однак у них відчувається не дуже приємний запах, хоча вентиляція працює. Вода у крані є, однак мила та туалетного паперу бракує. Бракує і дверцят на кабінках.

ЯКІ ГРОМАДСЬКІ ВБИРАЛЬНІ У ТЕРНОПОЛІ. ЧИ ПРАЦЮЮТЬ ВОНИ?

Парк ім. Тараса Шевченка.

У парку Шевченка туалетні кабінки вже мають дверцята, які закриваються. Там також є вбиральня окремо для чоловіків та окремо для жінок. Вхід у вбиральню, як і в інших парках, безкоштовний. Туалетного паперу в кабінках немає, але його можна попросити у технічного персоналу. Його не лишають, щоб папір не крали та не забивали туалети. Біля рукотийника є мило для рук. Тече холодна вода. Через погану погоду та велику кількість відвідувачів підлога вбиральні була брудною. Саме ж приміщення добре провітрюється, тому неприємного запаху немає, хоча відчутний запах миючих засобів з хлором, із яким прибирають приміщення.

Зручності ■ Безкоштовні туалети є у парках Тернополя та інших громадських місцях. Журналіст «RIA плюс» перевіряв, чи працюють туалети та як вони виглядають. Ми перевірили п'ять локацій

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

«Циганка». На «Циганці» є громадські вбиральні для чоловіків, жінок та для людей з обмеженими можливостями. Однак скористатися ними вам не вдасться – вони зачинені. Працюватимуть під час купального сезону. Про це попереджує табличка біля вбиральні. Щоб ніхто не намагався зайти, з дверей зняли ручки.

Гідропарк «Топільче».

У «Топільче» є нова громадська вбиральня для чоловіків та жінок. Є по три кабінки з дверима. Самі вбиральні чисті, там прибирають. Неприємного запаху та запаху хлору немає. «Затримувати подих» не доводиться. Хоча на вулиці був дощ, підлога у вбиральні чиста. На вході постелили ганчірки, щоб можна було витирати ноги. Туалетного паперу, як і мила, бракує. Технічного персоналу, у якого можна попросити папір, також немає. Є один рукотийник, однак, якщо вода не тече, потрібно відкрити вентиль під раковиною.

ЧИМ НАМ ЗАГРОЖУЄ МАСОВЕ ЗАКРИТТЯ ТУБДИСПАНСЕРІВ

Здоров'я ■ Пересічні громадяни, пацієнти та навіть частина медиків б'ють на сполох — закриття тубдиспансерів приведе до масового поширення хвороби. Однак реформатори запевняють: старі методи лікування неефективні та затратні

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

З 1 квітня цього року, тобто менше ніж через два місяці, серйозно «оптимізують» протитуберкульозні диспансери. Більшість із них по всій країні просто закривають.

«ЧИ ПОЧНЕТЬСЯ ЗОМБІ-АПОКАЛІПСИС?»

— Вони будуть на вулицях, у транспорті, серед наших дітей. Почнеться зомбі-апокаліпсис, адже більшість з цих хворих не здатні себе забезпечити матеріально, тому вони будуть заражати всіх нас, — говорить жителька Тернопільщини Оксана М. (прізвище не вказуємо на вимогу жінки — при. авт.).

За її словами, ідея-фікс, що хворі з районів почнуть добровільно їхати на лікування у Тернопіль, провалиться. Адже більшість цих пацієнтів є соціально незахищеними, неадаптованими та з неблагополучних категорій населення.

У лютому у Києві медики з усієї України вийшли на акцію протесту під Офіс президента — самі лікарі протестують проти закриття в Україні тубдиспансерів.

Один із активістів Едуард Гаспарян пояснив, чому люди вийшли на акцію: «Це геноцид українського народу. Ми розуміємо, що якщо почнуть закривати дитячі санаторії, почнуть закривати тубдиспансери, люди, які хворіють на туберкульоз, вони будуть в транспорті, вони будуть у магазинах. Це буде становити загрозу не лише лікарям, але і нам».

Представники благодійних організацій, які співпрацюють з тубдиспансерами додають, який контингент знаходиться у таких закладах. Платити сотню чи дві на

дорогу з районів у обласний центр ніхто не буде. Навіть пацієнти цих закладів до реформи ставляться скептично.

— Я в наркодиспансері стою на програмі два роки. Що мені робити далі? Я не працюю, у мене нема грошей. Хто мені їх даватиме?, — каже пан Василь, який лікувався в обласному протитуберкульозному диспансері.

ЯКА СИТУАЦІЯ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ

Минулого року припинили функціонування Чортківський, Кременецький диспансери та Язловецький обласний протитуберкульозний санаторій. Натомість їх приєднали до комунального некомерційного підприємства «Тернопільська обласна лікарня «Хоспіс» у якості відділень. Якщо в інших регіонах України процес реформування закладів лише розпочинається, і їм доведеться у стислі терміни повністю змінити структуру своєї роботи, масово звільнити працівників та підготуватися до старту реформи, то на Тернопільщині процес реорганізації відбувався поступово, розповідає директор КНП «Тернопільського регіонального фтизіопульмонологічного медичного центру» Вадим Рудик.

— Ми готувалися до реформи, знаючи, що будь-яка оптимізація несе за собою скорочення ліжок, та і кадрів. Три роки поступово йшли до реорганізації мережі об'єднаної фтизіатрії, — говорить пан Рудик. — Перший заклад, який ми закрили, — туберкульозну лікарню у Плотичі. На її базі створили обласний хоспіс для важкохворих. Хворих звідти ми забрали у свої відділення. Це був перший етап. Друге

— ми два роки тому скоротили стаціонарні втілення у Бережанському та Заліщицькому диспансерах, а на їх базі створили диспансерні пульмонологічні відділення, які входять до складу обласного закладу. Тепер ці пульмонологічні відділення будуть ліквідовані. З 18 лютого такі ж — у Чорткові, Язлівці також закриті. Усі ці відділення будуть перетворені у хоспіси.

Кількість хворих шороку зменшується, запевняє Вадим Рудик.

— Для чого була потрібна ця оптимізація? Бо за роки кількість хворих суттєво скоротилася! Десять років тому, коли я прийшов на роботу, кількість ліжок у обласному відділенні, становила 330. Наразі у нас є 100 ліжок. Плюс з нового року ми відкрили пульмонологічне відділення на 25 ліжок, тож загалом працюємо на 125 ліжках. І цього достатньо, — говорить лікар.

Тернопільська область — єдина в Україні, де виявлена найменша кількість хворих на туберкульоз, уточнює співрозмовник. Але, можливо, це пов'язано більше із тим, що хворобу просто вчасно не діагностують? Цей факт має місце, відповідає Вадим Рудик.

— Раніше обов'язковими були профогляди, ми їздили районами з флюорографом, аби люди могли зробити рентген грудної клітки. Але потім у міністерстві порахували, що це несе за собою великі витрати. Нова система передбачає, що у кожного сімейного лікаря буде скринінг-анкета, за якою він визначатиме, чи пацієнт знаходиться в групі ризику (якщо людина контактувала з хворим. Якщо так — направлятиме його на додаткове обстеження. Далі хворий повинен поїхати у центральну районну лікарню на бактеріологічне обстеження — здати мокротиння. Або ж сімейний лікар сам може провести забір матеріалу на дослідження та відправити у лабораторію, — розповідає директор закладу.

Аналіз мокротиння, за даними МОЗ, — це сучасний метод діагностики, який дозволяє визначити збудника хвороби в організмі за дві години та за потреби одразу розпочати лікування.

Якщо підозра підтвердиться, хворого скерують у КНП «Тернопільський фтизіопульмонологічний медичний центр».

Раніше пацієнт перебував у стаціонарі до того часу, поки не завершиться курс лікування. Це рік чи два. Пацієнти не витримують настільки тривалої ізоляції.

— А уявіть, яке це було фінансове навантаження для країни! Вартість лікування хворого з туберкульозом у 2019-му становила 80 тис. грн, — наголошує пан Рудик. — Зараз хворі перебувають у закладі максимум до пів року. Наше основне завдання — знебацилити його, щоб він був незаразним для оточуючих. Далі ми відправляємо його до сімейного лікаря. Він повинен продовжити лікування та контролювати видавати пацієнту всі ті ліки.

Інше питання — чи будуть пацієнти самі приймати препарати? Адже через певний період часу настає рецидив хвороби, і хворий

вже навіть може бути нечутливий до ліків, які йому давали раніше. Тоді буде потрібне зовсім інше лікування, більш дороге вартісне і тривале.

Чи готові самі хворі до реформи? Навряд. 65% пацієнтів диспансерів, як уточнює і сам лікар, — дезадаптовані у матеріальному та соціальному планах — наркозалежні, алкозалежні, безхатьки. Є і частина тих, які навіть не підозрюють, що хворі. Адже туберкульоз не протікає, як гостра інфекція, тому регулярний візит до свого сімейного лікаря та проходження обстежень допоможуть захиститися від недуги, або ж вчасно її виявити.

«Тернопільський фтизіопульмонологічний медичний центр» готовий до модернізації, заклад, лікарі та середній медперсонал зареєстровані в системі e-Health та SmartTender. Однак, судячи з неготовності багатьох закладів в інших областях України, ймовірно, старт реформи ще відкладуть...

Коментар

Зростає стійкість до лікування туберкульозу

■ **Микола МЕДВІДЬ**, директор Тернопільського міського комунального закладу «Центр первинної медико-санітарної допомоги»:

— У Тернополі особливих змін не відбудеться. Ми і раніше працювали за схемою — пацієнт звертається до свого лікаря, а той скеровує його на флюорографію та при потребі — на додаткові обстеження. У районах, де реорганізували диспансери, все буде інакше, і сімейні лікарі повинні більше працювати щодо виявлення хворих. Попри зниження кількості хворих, зростає чисельність тих, які є резистентними (стійкими) до лікування. Це велика проблема.

Вчасне звернення до свого сімейного лікаря, проходження обстежень допоможе врятувати здоров'я та життя як хворому, так і його близьким.

Хто оплатить лікування туберкульозу. Куди звертатися

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Свій погляд на реорганізацію протитуберкульозних диспансерів на запит газети «RIA плюс» висловили і в Нацслужбі здоров'я України.

— Лікування в більшості тубдиспансерів України є неефективним, небезпечним для пацієн-

тів і для епідеміологічної ситуації в Україні, — говорить Директор Департаменту комунікацій Тетяна Бойко. — У стаціонарі пацієнтів тримають для того, щоб зберегти ліжка і виконати норму. Таке утримання сприяє внутрішньому інфікуванню хворих, викликає стійкість до протитуберкульозних препаратів і призводить до надмірних витрат бюджетних коштів.

В Україні є стійка тенденція до зниження захворюваності на туберкульоз. Але зростає кількість випадків мультирезистентного туберкульозу, і це через застарілу систему лікування, додає вона.

— У розвинених країнах пацієнти з туберкульозом лікуються в стаціонарі 2 тижні, далі — амбулаторно. Середня тривалість перебування хворих в Україні — 88 днів. Є ре-

гіони, де середня тривалість перебування хворого на ліжку становить понад 100 днів — Полтавська область (130), Луганська область (127). Це неефективна і загрозна практика, — каже пані Бойко.

Проте в Україні є і позитивні приклади лікування туберкульозу — Одеський обласний центр соціально значущих хвороб. Тут поєднали лікування туберкульозу

і ВІЛ-інфекції. Середній термін госпіталізації пацієнта — 34 дні. У стаціонарі лишають важких хворих, які виділяють бактерії. Запровадили 11 моделей амбулаторного лікування, які вибирає сам пацієнт із запропонованих лікарем. Контролюють прийом ліків через технології (відео-ДОТ та SmartBOX). НСЗУ оплатить лікування туберкульозу як в тубдиспансерах, так і в лікарнях.

17-РІЧНИЙ РОМАН САСАНЧИН ВДРУГЕ НА ШОУ «ГОЛОС КРАЇНИ»

Ексклюзив ■ Переможець шоу «Голос країни. Діти» Роман Сасанчин з Тернопільщини знову на телеекранах

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIA.TUR9@GMAIL.COM
097-16-14-150

Уперше на телеекранах 10-річний Роман Сасанчин із села Садки Заліщицького району з'явився 7 років тому. Тернопільщина вболівала за хлопчика, вболівала і вся Україна. У команді тренерки Тіни Кароль талановитий школяр у 2015-му році став «Найкращим дитячим голосом країни».

Зараз у 10-му сезоні «Голосу країни» Роман Сасанчин змагається за перемогу в команді Дана Балана. Хлопець поділився з читачами «RIA плюс» емоціями від «Сліпих прослуховувань» та планами на майбутнє.

— Поділись своїми емоціями з кастингу.

— Перед сценою я дуже переживав. Зйомки тривали від 7-ї ранку, і я весь день «гриз себе» навіть не міг присісти, бо хвилювався. Уже коли виходив на сцену, то сконцентрувався на пісні. І коли я заспівав, до мене почали повертатись судді. Тоді я вже видихнув з полегшенням. Емоцій словами не передати.

— Ти починав із «Голосу. Діти»,

що змінилось за цей час? Що дала тобі перемога?

— Цей проєкт дав мені дуже багато, але, насправді, він дуже відрізняється від дорослого «Голосу». Там я ще зовсім дитина. Для мене це було щось неймовірне, просто як казка. Після перемоги почувався дуже щасливим. Після «Голосу» було дуже багато запрошень, концертів. Це все мене надихало, і я завжди хотів більшого. Зараз маю цей шанс.

— Чому ти вирішив знову піти на «Голос країни»?

— Я захотів знову спробувати свої сили. Перевірити себе. Зараз хочу досягти тих самих вершин. З цього проєкту, я переконаний, мене будуть пам'ятати вже набагато довше, ніж з попереднього. Сподіваюсь, що у мене все вийде.

— Хто підтримував тебе?

— Мама. Вона була зі мною на відборі. Коли я вже побачив в ефірі, то навіть не міг уявити, що вона переживала так сильно. Удома вболівали тато і сестричка, друзі підтримували, однокурсники, викладачі. На таких виступах підтримка дуже важлива. Усі дуже

втішилися, коли я пройшов далі. Коли збоку є хтось рідний, це додає сил краще заспівати і впевненіше почуватись.

— Ти обрав команду Дана Балана? Чому?

— Я вирішив, що глядачеві має бути цікавіше, якщо я буду не з Тіною, а з іншим тренером. Тому от таке рішення було. Хоча серед інших я обирав вже безпосередньо на сцені.

— Ти зараз навчаєшся у Терновлянському коледжі. Розкажи про студентське життя.

— Я навчаюсь на хоровому відділі «Народне пісенне мистецтво», вивчаю вокал. Раніше навчався у 10-річній школі при Консерваторії у Львові. Але через мутацію голосу мені довелося покинути цей заклад, там було надто велике навантаження. Зараз у мене активне студентське життя: пари, друзі, гуртожиток, але музику не забуваю.

— Як ти оцінюєш команду Дана Балана та весь сезон загалом?

— Суперники дуже сильні. Ще перед «Сліпими прослуховуваннями» на кастинг прийшло дуже багато людей. У жодному сезоні стільки не було. І відбір пройшли найсильніші. Для мене вони всі справді дуже сильні конкуренти, але в перемогу треба вірити завжди.

На сцені голосу Роман виконав пісню «Luna tu» та потрапив у команду до Дана Балана

Ефіри «Голосу Країни - 2020» можна дивитись щонеділі о 21.00 на телеканалі «1+1». Вболіваємо за Романа!

Раз на чотири роки: як святкують День народження тернополян, які народилися 29 лютого

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Велика рідкість — народитися 29 лютого. За статистикою, таких людей — чотири мільйони, а це менше 1% від населення Землі. «RIA плюс» поцікавилася у тернополян, які народилися цього дня, як вони святкують свій День народження.

— Коли рік невисокосний, то приймаю привітання два дні пір'яд, 28 лютого та 1 березня, — розповідає Людмила Панашій про себе і свого брата Руслана. — Бувало, починалося все 28 лютого, а закінчували святкування 2 березня. Це не в тому розумінні, що гучно святкували, а просто так хотілося або так складалися обставини. Цього року, на жаль, святкування не буде, тому що я приховоріла. Проте 29 лютого я чекаю

з нетерпінням.

Іноді на роботі рахують, скільки мені такі роки. А я свій вік рахую, як і всі інші, але в душі відчуваю себе на п'ять років молодшою. Є і такі люди, котрі не вірять, що народилися в цей день, особливо, коли кажу, що маю брата, і ми з ним — двійнята. Нас навіть назвали казково — Руслан і Людмила.

29 лютого — це чудова і прекрасна дата. Відчуваю себе особливою, і я навіть одружилася би у цей день.

Катерина Кальчук святкує свій День народження 1 березня, за принципом «щоб не наперед».

— Коли, звісно, випадає 29 число, то святкування значно гучніші, — розповідає співрозмовниця. — Друзі часто жартують про те, що я ще маленька, а цього року мені аж вісім рочків. Вони вираховували, що коли матимуть по 60 років, то

мені буде всього 15.

Коли була ще малою, мене завжди засмучувало, що нема в календарі 29-го числа. Питала маму, чому вона не переписала на іншу дату. А зараз горджуся цією маленькою особливістю, адже таких людей насправді дуже мало, і вони завжди є дуже ширими та добрими. Яюсь так по житті мені часто трапляються люди, які народились 29 лютого. Ми з ними дуже схожі, нас притягує, немов магнітом.

Хочу додати, що найкращі мої друзі люблять прийти до мене 28 лютого ввечері, щоб не пропустити мій День народження. Тож, як ви зрозуміли, святкування починається 28 лютого, а закінчується 1 березня.

Діана Волошин розповідає, що народилася 29 лютого, проте у свідоцтві їй записали День народження 1 березня. Коли

припадає високосний рік, святкування розтягується аж на два дні.

— Мені дуже подобається, що народилася саме в такий день, — каже Діана. — Коли була меншою, то завжди говорила своїм друзям, що колись їм буде багато-багато років, а я буду набагато молодшою. Коли кажу, що народилася 29 лютого, то люди тільки дивуються і одразу починають рахувати скільки мені років.

Оксана Бортник щороку святкує свій День народження разом з сестрою Тетяною.

— Святкуємо кожного року два дні, але масштабність свята залежить від того, який саме рік: високосний чи не високосний, — розповідає Оксана. — Усі, кому ми говорили, що народилися 29 лютого, були дуже здивовані. А в університеті навіть було кілька

випадків, коли просили довести, що ми народилися разом і саме в цей день.

Ми сестрою святкуємо День народження завжди разом, і надалі плануємо так відзначати.

ДОВІДКА

- Згідно з даними пологових будинків, батьки часто намагаються записати дітей, які народилися 29 лютого на день раніше — 28 лютого або ж частіше за все 1 березня.
- У світі живе близько 4 млн чоловік, чия дата народження офіційно зареєстрована 29 лютого. Це 0,069% населення Землі.
- У цей день народився колишній тренер збірної України з футболу Йозеф Сабо.
- 29 лютого — у день святого Освальда — єдиний день, коли жінка може зробити пропозицію про шлюб чоловікові. Традиція зародилася в Ірландії.

ПІШОХОДИ ПРОТИ ВОДІВ: З ЧИЄЇ ВІНИ ТРАПЛЯЮТЬСЯ АВАРІЇ

Аварії ■ Водій намагався в суді оскаржити постанову щодо зупинки і зменшення швидкості перед переходом. Забороняється здійснювати об'їзд пішохода, який перебуває на пішохідному переході, незалежно від відстані між ним і транспортним засобом, а також збільшувати швидкість з метою «проскочити» перед пішоходом, який ступив на нерегульований пішохідний перехід. Це підтвердив суд

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Від початку року на Тернопільщині трапилася 21 дорожньо-транспортна пригода за участю пішоходів. Йдеться про дороги, які обслуговує патрульна поліція. Один пішохід загинув, ще 20 отримали травми. Про це повідомили в управлінні патрульної поліції в області. Загалом на Тернопільщині від початку року сталися 39 аварій з пішоходами. П'ятеро людей загинули, троє з них — на Кременеччині. Внаслідок ДТП 35 пішоходів отримали травми, з них п'ятеро — тяжкі.

— Від початку року патрульні винесли 43 постанови за ч. 1 ст. 127 КУпАП, — повідомила інспектор пресслужби управління патрульної поліції в області Катерина Метельська. — Йдеться про порушення ПДР пішоходами.

Відповідальність за це мізерна — попередження або накладення штрафу в розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, тобто 51 грн.

Водячок дії пішоходів для водія не завжди є передбачуваними та прогнозованими. Мало хто з пішоходів звертає увагу на знання та дотримання ПДР України, не в повній мірі виконують, хоча добре усвідомлюють, що незнання правил не позбавляє їх відповідальності, наголошують у поліції.

САМЕ ВОДІЙ МАЄ ВРАХУВАТИ МАНЕВРИ ПІШОХОДА

Але більшу відповідальність несуть такі водії. Саме «водій повинен врахувати можливі маневри пішохода на пішохідному переході» — такою є позиція суду, повідомив Олексій Білошицький, перший заступник начальника Департаменту патрульної поліції.

— У грудні 2019 року Верховний Суд виніс постанову, яка може зацікавити як водіїв, так і пішоходів, — повідомив Олексій Білошицький. — До суду звернувся водій з наміром оскаржити постанову, винесену інспектором патрульної поліції за порушення вимог пункту 18.1

правил дорожнього руху, а саме: «водій транспортного засобу, що наближається до нерегульованого пішохідного переходу, на якому перебувають пішоходи, повинен зменшити швидкість, а в разі потреби зупинитися, щоб дати дорогу пішоходам, для яких може бути створена перешкода чи небезпека».

Позивач у судовому засіданні пояснив, що «коли наближався до нерегульованого пішохідного переходу, то побачив, що до пішохідного переходу підійшов один пішохід (жінка). Вказаний пішохід знаходився на лівому боці проїзної частини відносно напрямку руху позивача. Під'їхавши безпосередньо до нерегульованого пішохідного переходу, позивач побачив, що пішохід зробив один чи два кроки по пішохідному переходу. При цьому він перебував на зустрічній смузі руху та до середини проїзної частини залишилася достатня відстань, де автомобіль позивача міг створити небезпеку для руху для пішохода».

РІЗКО ЗАГАЛЬМУВАВ БИ — ОПИНІВСЯ БИ НА ПЕРЕХОДІ

— У такому разі зменшення позивачем швидкості руху та застосування екстреного гальмування для зупинки транспортного засобу, автомобіль позивача зупинився би безпосередньо на пішохідному переході, що створило би перешкоду для пішохода. Та зважаючи на те, що позивач рухався в щільному потоці автомобілів, то міг створити аварійну ситуацію, — пише Олексій Білошицький. Зважаючи на це, позивач не створюючи ніяким чином небезпеки для руху пішохода та інших транспортних засобів, продовжив рух.

Судом першої інстанції позивачу було відмовлено в задоволенні адміністративного позову, після чого він звернувся до Київського апеляційного адміністративного суду, який в свою чергу скасував постанову Новозаводського районного суду міста Чернігова від 10 серпня 2017 року і задовольнив позовні вимоги водія.

П'ятеро пішоходів загинули на дорогах області вже від початку року. З них троє — на Кременеччині

СУД: ПІШОХІД СТУПИВ НА ПЕРЕХІД — МАЄ ПЕРЕВАГУ В РУСІ

Не погодившись з рішенням апеляції, патрульна поліція звернулася до Верховного Суду, який 4 грудня 2019 року поставив крапку в цій історії — рішення першої інстанції було залишено в силі.

Крім того, в позиції суду викладено деякі корисні роз'яснення щодо пункту правил 18.1:

— на нерегульованих пішохідних переходах пішоходи мають перевагу в русі перед транспортними засоба-

Обов'язки і права пішоходів*

1. Пішохід має переходити проїзну частину по пішохідних переходах, а у разі їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч.
2. Перед виходом на проїзну частину пішохід зобов'язаний впевнитися у відсутності транспорту, що наближається і небезпеки для себе та інших.
3. Чекаючи транспорт пішохід зобов'язаний, не створюючи перешкоду для дорожнього руху.
4. Пішохід має пропустити транспорт з увімкненим пробісковим маячком або звуковим сигналом і утриматися від переходу дороги або негайно залишити її.
5. У разі причетності пішохода до ДТП пішохід зобов'язаний подати можливу допомогу потерпілим і бути на місці до приїзду поліції.
6. У місцях, де рух регулюється, пішохід зобов'язаний керуватися сигналами регулювальника або світлофора.
7. У темну пору доби пішохід зобов'язаний виділити себе.
8. Пішохід зобов'язаний йти назустріч руху транспортних засобів.

* Правила визначені розділом 4 ПДР "Обов'язки та права пішоходів"

ми з моменту, коли вони ступили на перехід;

— для виконання вимоги цього пункту водій транспортного засобу обов'язково повинен своїм маневром показати пішоходам, що він дає дорогу, тобто знизити швидкість, якщо цього достатньо для того, щоб дати дорогу або зупинитися;

— забороняється здійснювати об'їзд пішохода, який перебуває на пішохідному переході незалежно від відстані між ним і транспортним засобом, а також збільшувати

швидкість з метою «проскочити» перед пішоходом, який ступив на нерегульований пішохідний перехід;

— водій повинен врахувати можливі маневри пішохода на пішохідному переході (пішохід може зупинитися, передбачаючи небезпеку, побігти або уповільнити хід) і спрогнозувати можливий розвиток ситуації: якщо ймовірно, що шляхи руху пішохода (незалежно від того, як він рухається) і транспортного засобу можуть перетнутися на переході, — уникнути такої ситуації, тобто дати дорогу пішоходу.

ЦИФРА

Від початку року на Тернопільщині сталося 376 дорожньо-транспортних пригод. З них за участю пішоходів — 39. П'ятеро людей загинули, троє з них — на Кременеччині. Внаслідок ДТП 35 пішоходів отримали травми, з них п'ятеро — тяжкі.

ЯКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІШОХОДА

Кодекс України про адміністративні правопорушення

Стаття 127. Порушення правил дорожнього руху пішоходами, велосипедистами та особами, які керують гужовим транспортом, і погоничами тварин.

Непоко́ра пішоходів сигналам регулювання дорожнього

руху, перехід ними проїзної частини у невстановлених місцях або безпосередньо перед транспортними засобами, що наближаються, невиконання інших правил дорожнього руху тягнуть за собою попередження або накладення штрафу в розмірі 51 гривні.

ЗМІНЯТЬ ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДІТЕЙ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІ САДКИ ТА ШКОЛИ

Освіта ■ Батьки, у яких діти мають йти у садок чи перший клас або відвідувати гуртки в закладах позашкільної освіти, тепер можуть користуватись онлайн-реєстрацією. Дітей прийматимуть за місцем проживання

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OCIATUR9@GMAIL.COM

Новий сервіс прийому дітей у садки та школи презентували у Тернопільській міській раді 26 лютого. Працюватиме електронна реєстрація для запису дітей на основі технології Blockchain.

У міськраді переконують, що платформа унеможливує зміни чи видалення черг. Тож сервіс дасть можливість тернополянам користуватись правом черги на зарахування у вибрану освітню установу. Але чи не дискримінує це права батьків, які не мають реєстрації у Тернополі?

Наразі документи онлайн подавати можна лише першачкам.

«СПОЧАТКУ ТЕРНОПІЛЬСЬКІ»

За наявності вільних місць до 15 червня зараховуються інші діти, які зареєстровані на території громади, відповідно до черги. Уже після 15 червня на вільні місця відбувається зарахування дітей з інших населених пунктів. Про це повідомляють у міській раді.

Батьки скаржаться, що закріплення вулиці за школою не завжди зручно.

— Ми живемо на вулиці Крушельницької, а закріплені за 2-ою

школою, до якої пішки 15 хв. А через дорогу від нас — 5 школа, йти 5 хвилин, — каже тернополянка Наталі Кулик. — Яким методом керувалися чиновники до цього розподілу? «Новий Світ» — великий район, зараз розбудований, неже немає учнів, що би з «Центру» приєднувати до 2-ої школи?

У міськраді заспокоюють: документи можна подати одразу в кілька шкіл. Без освіти не залишиться ніхто.

— Першочергово на реєстрацію мають право члени територіальної громади міста Тернополя, батьки, які проживають та зареєстровані в місті Тернопіль, — каже начальниця відділу освіти і науки Тернопільської міської ради Ольга Похиліак. — Якщо батьки з 1 березня по 30 травня не подадуть заяву та не зареєструють вчасно дитину в заклад, який закріплений територіально, то вони будуть мати можливість зробити це після наказу про зарахування. Проте вони втратять можливість відправити дитину в той навчальний заклад, який хочуть. Хочу заспокоїти батьків: на надання освітніх послуг кожен буде мати право. Директор школи або управління освіти запропонують на вибір су-

сідній навчальний заклад.

Однак на Всеукраїнському освітньому порталі «Освіта.іа йдеться про те, що проживання дитини або її батьків (одного з її батьків) та місце реєстрації їхнього проживання не є тотожними поняттями, тому практика використання місця реєстрації як єдиного можливого підтвердження відповідного місця проживання є неприпустимим обмеженням права дитини на першочергове зарахування. Зазначене вище підтверджується, зокрема абзацом другим статті 2 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», згідно з яким реєстрація місця проживання чи місця перебування особи або її відсутність не можуть бути умовою реалізації прав і свобод, передбачених Конституцією, законами чи міжнародними договорами України або підставою для їхнього обмеження.

«ВСЕ ЯК У САДКАХ»

У дошкільні заклади міста також можна зареєструвати дитину онлайн.

Важливо, що при оформленні дітей у садок, першочергово у заклади зараховують дітей за місцем реєстрації. Батьки, які не мають місцевої прописки, змушені платити за освітні послуги «захмарні гроші».

Вже понад два роки тернополянки борються за те, що іногородні діти мають такі ж права на освіту, як і тернопільські. Справу розглядають у судах, і остаточного рішення у них немає. Ймовірно, згодом це вирішить Верховний Суд України.

ІНФОГРАФІКА ОЛЬГА РАГУЦЬКА

У школах Тернополя та громади з 1 березня 2020 року обов'язкова електронна реєстрація дітей для зарахування у 1-ий клас.

ЩО ПОТРІБНО ЗРОБИТИ?

1. Зареєструйтеся на порталі <https://school.blogly.com>
2. Вкажіть дані вашої дитини.
3. Оберіть школу та клас, у якому має бажання навчатися ваша дитина.
4. Впродовж 14 днів принесіть оригінали документів у школу: свідоцтво про народження, медичну довідку та копію документа, що підтверджує місце проживання/ перебування дитини.

ПРАВО НА ПЕРШОЧЕРГОВЕ ЗАРАХУВАННЯ МАЮТЬ:

- Діти, місце проживання яких закріплене за територією обслуговування;
- Діти, які є випускниками дошкільного підрозділу цього закладу освіти (за наявності);
- Діти працівників цього закладу освіти;
- Діти, які є братами та/або сестрами учнів цього закладу

За наявності вільних місць до 15 червня зараховуються інші діти, які зареєстровані на території громади, відповідно до черги. Уже після 15 червня на вільні місця відбувається зарахування дітей з інших населених пунктів.

Коментар

«Перешкод для освіти не має бути»

■ Ростислав НЕБЕЛЬСЬКИЙ, адвокат:

— Територіальний принцип зберігає рівномірний розподіл у школах міста. Права людей у цій ситуації не є обмежені. Але виникає питання, як бути тим, у кого реєстрація не в Тернополі. У жодному разі перешкод в отриманні освіти для дітей не повинно бути. Треба брати до уваги не лише місце реєстрації, а й фактичне місце проживання. Це питання складне. Адже ми знаємо про ситуацію із садочками. Останнє рішення Тернопільського апеляційного суду повністю підіриває конституційне право на освіту.

Дорослі очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Дорослі очима дітей». Задля експерименту наша кореспондентка показала дітям фото тернополян

Сашко Шпікуха (7 р.)

Олег Пакош (7 р.)

Марія Домська — активістка

— Працює в театрі, і показує виставу, розказує казки для людей, а вони дають їй за це гроші.

— Ця тьотя — вчителька, вона вчить математику, діти її слухають і виконують всі завдання, а вона ставить їм оцінки.

Андрій Яцина — психолог

— Цей дядько — президент, він керує країною і придумує закони, люди мають їх слухати та виконувати.

— Він — директор школи, якщо діти нечепні, він відправляє в інтернат. Тримає дисципліну, всі в школі чепні.

Марія Поляняк — студентка

— Вона доглядає за тваринами, дивиться, щоб їх не вкрали, дає їм їсти. Якщо вони захворіють, то полікує їх.

— Ця тьотя — лікарка, вона дає дітям уколи і таблетки, міряє температуру і слухає. Якщо діти виздоровіли, то вже не треба нічого давати.

Володимир Маковський — футболіст

— Він співає круті пісні, а йому дають за це гроші. Цей дядько — артист, його можуть показувати по телевізору.

— Він — поліцейський, ловить бандюків, а якщо треба, то і стріляє. Вчіпляє наручники, садить в машину і везе в тюрму.

Якщо хочете, щоб ваша дитина віком 4-6 років стала експертом рубрики «Дорослі очима дітей», пишіть на електронну адресу: marjana.dokhvat@gmail.com або телефонуйте: 097-783-53-39.

НАЙДЕШЕВШІ ТА НАЙДОРОЖЧІ КВАРТИРИ У ТЕРНОПОЛІ

Нерухомість ■ На вартість квартири впливають дуже багато факторів: курс долара, район та розміщення будинку, поверх, навіть ціна на паливо тощо. Дуже важливо вміти співставити ці фактори, щоб не купити квартири за завищеною ціною. «RIA плюс» з'ясувала, у якому районі Тернополя можна дешевше придбати помешкання та як вберегти себе від шахраїв

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Ціна значною мірою залежить від того, чи розміщена квартира в новобудові. А якщо будинок тільки почали зводити, то зазвичай ціна на таке помешкання нижча, ніж після завершення будівництва.

ЯКЕ ЖИТЛО ШУКАЮТЬ ТЕРНОПОЛЯНИ

Купуючи квартиру в будинку на вторинному ринку, ризики, пов'язані з тим, що будівництво можуть заморозити, — відсутні. Але на вторинному ринку відсутня іпотека або розстрочка. Тож усе залежить від уподобань і можливостей покупців.

На початку 2020 року аналітичний центр DOM.RIA провів опитування серед потенційних покупців нерухомості. У Тернопільському регіоні:

75,6% — шукають квартири як у новобудовах, так і на вторинному ринку;

10,8% — обирають лише вторинний ринок;

13,5% — лише первинний ринок.

ЧИ ЗРОСТАЮТЬ ЦІНИ НА КВАРТИРИ У ТЕРНОПОЛІ

За даними аналітичного центру DOM.RIA, ціна на квадратний метр в новобудовах Тернополя за минулий рік виросла на 20,9%. У лютому 2020 року квадратний метр на первинному ринку коштує 12 671 грн., максимально — 19 500 грн.

На вторинному ринку нерухомості за минулі два роки найбільше подорожчали однокімнатні квартири — на 6,74%.

Якщо у лютому 2018-го року середня ціна однокімнатної квартири у Тернополі складала 25 370 дол., то у цьому місяці 2020-го року така ж квартира в середньому коштує 27 079 дол.

Двокімнатні квартири подорожчали в середньому на 3%. А от трикімнатні квартири подешевшали на 3,17%.

Подорожчання квартир буде залежати від валютних коливань, а також попиту та пропозиції, кажуть в аналітичному центрі DOM.RIA.

У ЯКОМУ МІКРОРАЙОНІ КУПУВАТИ ДЕШЕВШЕ

Журналісти «RIA плюс» промоніторили ціни на нерухомість у Тернополі, вибирали варіанти з однаковою площею. На «Дружбі» та на «Бамі» однокімнатну квартиру можна купити найдешевше, середня ціна в цих районах складає 23 000 дол., а в районі «Аляски», «Східного» та «Канади» вона коливається в межах 23 000—25 000 дол., найдорожче ж купувати в «Центрі» — більш ніж 25 000 за квартиру.

Подібна ситуація і з цінами на двокімнатні квартири. На «Дружбі» та на «Бамі», середня ціна на них коливається в межах 33 000—34 000 дол. У такому ж діапазоні і двокімнатні квартири на «Алясці», середня ціна — 33 000 дол., а в районі «Східному» та в «Центрі» середньостатистична квартира коштує 35 000—37 000 дол., на відміну від «Нового Світу», де ціна є найвищою — 38 000 дол.

Трикімнатні квартири є найдешевшими на «Дружбі», «Бамі» та на «Алясці», там ціна в середньому 40 000—42 000 дол., наступними мікрорайонами за середньою ціноюю категорією є «Канада» та «Центр» — 45 000—47 000 дол. А найдорожчі трикімнатні квартири — у мікрорайоні «Новий Світ», там середня ціна коливається в межах 47 000 дол.

Якщо ж ви бажаєте придбати чотирикімнатну квартиру, то найдешевше вони коштують на «Дружбі», «Бамі», «Східному» та «Алясці», середня ціна в межах 50 000—60 000 дол., дорожче коштують квартири на «Новому Світі» — 70 000 дол. А от найдорожчим мікрорайоном є «Центр», там середня ціна складає приблизно 100 000 дол.

Інфографіка показує, що найдешевше купити квартиру можна в таких мікрорайонах Тернополя як «Дружба», «Аляска» та Кутківці. А от найдорожчими є квартири на «Новому Світі» та у «Центрі».

За результатами опитування користувачів DOM.RIA в лютому 2020 року, найоптимальнішим мікрорайоном Тернополя для купівлі квартири є «Дружба».

ІНФОГРАФІКА ОЛЬГА РАГУЦЬКА

СЕРЕДНЯ ЦІНА НА КВАРТИРУ В РІЗНИХ РАЙОНАХ ТЕРНОПОЛЯ ЗА ДАНИМИ САЙТУ DOM.RIA СТАНОМ НА ЛЮТИЙ 2020 РОКУ. Ціна в дол. США/м²

Середня ціна на квартири	1 кімната	2 кімнати	3 кімнати	4 кімнати
Авторинок	619	424	486	316
Аляска	567	529	490	523
Бам	612	617	586	333
Дружба	627	634	625	316
Канада	765	680	656	706
Кутківці	588	517	517	423
Новий Світ	797	820	731	458
Східний	688	610	650	589
Центр	769	692	694	676
Старий парк	811	668	650	505

ЯК НЕ ПОТРАПИТИ ДО РУК АФЕРИСТІВ

Якщо покупець націлений на придбання первинної нерухомості, то найголовніше — вибрати надійного забудовника. І тільки після цього можна переходити до подальших етапів купівлі, радять в аналітичному центрі DOM.RIA.

Якщо ж мова йде про придбання вторинного житла, то потрібно визначитися, який тип будинку та рік побудови вас цікавить. Потрібно вивчити плюси та мінуси кожного.

При необхідності покупець може звернутися до ріелторів. Плюсом співпраці з ними стане те, що покупцю запропонують різні варіанти. Також ріелтор зробить всю перевірку і виконає роботу з документами. Але він не працюватиме задарма.

Для більшого вибору та безпечності слід використовувати відомі пошукові сайти нерухомості.

ЯК НЕ «ПОГОРІТИ» ВІД КУПІВЛІ КВАРТИРИ У НОВОБУДОВІ

Спеціалісти з аналітичного центру DOM.RIA, сайту з продажу та оренди всіх типів нерухомості від приватних осіб, забудовників та агентств нерухомості, радять: перед тим, як вкладати гроші в нерухомість, покупцям варто перевірити наявність всіх необхідних документів у забудовника. Наприклад, дозвіл на будівництво, ліцензію на будівельну діяльність, державний акт на земельну ділянку або договір оренди земельної ділянки. Більшу частину інформації можна знайти на сайті забудовника або в інтернеті. Звертайте увагу на те, скільки років забудовник вже на ринку, скільки новобудов було здано, чи не було з ними проблем, а також відгуки власників квартир у вже

зданих житлових комплексах.

Навіть одне проблемне будівництво залишить пляму на репутації будівельної компанії, так що цьому моменту варто приділити особливу увагу. Наприклад, на сайті DOM.RIA покупець може дізнатися повну юридичну історію всіх підрядників будівництва: хто замовник будівництва, генерального підрядника, і девелопер (підприємець, що ініціює та виконує повний цикл робіт, включно з фінансуванням робіт із проекту та реалізацією створеного (покрашеного) об'єкта — прим. авт.), скільки часу існує компанія та багато іншого.

Крім цього, інвестор може замовити більший звіт, якщо вас зацікавить детальна інформація про конкретну новобудову.

У 2019 році аналітики DOM.RIA провели опитування серед потенційних покупців первинної нерухомості. Дослідження показало, що серед чинників, які визначають вибір покупців, найбільшу роль відіграють такі: кількість об'єктів зданих в експлуатацію; відкритий доступ до дозвільних документів на об'єкт; період існування компанії на ринку; відсутність судових позовів; присутність об'єкта на популярних сайтах нерухомості.

Правила безпечних продажів

1. Не розголошуйте особисту інформацію. Якщо шахраї потребують копії ваших документів — паспорта, ідентифікаційного коду — не погоджуйтеся їх передавати.

2. Зберігайте в таємниці дані карти банку: PIN-код, CVV2-код, термін дії картки, а також паролі з СМС.

Ви можете назвати покупцям тільки 16-ти значний номер картки.

3. Перевіряйте стан рахунку вашої картки перед передачею покупцю товару.

Переконайтеся, що оплата товару отримана, звернувшись до співробітника банку або через інтернет-банкінг.

4. Відкрийте спеціальну карту для продажів і покупок в інтернеті. Так ви зможете захистити вашу основну карту, адже її номер та інші реквізити ніде не вказуються.

Правила безпечних покупок

1. Уважно вивчайте оголошення. Будьте пильні, якщо в оголошенні:

- непідтверджений номер телефону;
- підозріло низька ціна;
- немає фото товару; занадто мало інформації про товар або послугу.

2. Ви можете довіряти:

- реальним об'єктам нерухомості від перевірених продавців на сайтах з продажу нерухомості
- оголошенням з підтвердженим номером телефону продавця зі спеціальною відміткою в оголошенні.

Краще зайвий раз перевірити!

«СІНЕМА СІТІ» VS ТРЦ «ПОДОЛЯНИ». ЧИ БУДЕ В ТЕРНОПОЛІ КІНОТЕАТР?

Конфлікт ■ У єдиному в Тернополі кінотеатрі «Сінема Сіті» сеанси припинили із початку лютого. Ситуація виникла через суперечку щодо продовження оренди в ТРЦ «Подолляни»

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
O.IATUR9@GMAIL.COM

З початку лютого сеанси фільмів у кінотеатрі «Сінема Сіті» в ТРЦ «Подолляни» призупинили через суперечку щодо продовження оренди. Далі між торговим центром та кінотеатром виник спір з приводу реалізації права на продовження діяльності «Сінема Сіті Тернопіль». Її розглядає Господарський суд Тернопільської області.

«СВІТЛО ДОСІ НЕ УВІМКНУЛИ»

До вирішення питання в суді кінотеатр «Сінема Сіті» планував продовжити демонстрування кінофільмів, повідомляючи у пресслужбі закладу. Проте зранку 11 лютого у кінотеатрі зникла електроенергія, тому покази фільмів впродовж всього дня відмінили. У пресслужбі кінотеатру повідомляють, що подачу електроенергії досі не відновили.

А тим часом тернополянам досі приходить розсилка-запрошення на сеанси.

— Мені сьогодні прийшла розсилка із кінотеатру «Сінема Сіті» з запрошенням на фільм. То відновили вже сеанси в кінотеатрі? — запитує читачка пані Ірина.

У пресслужбі кінотеатру пояснюють, що розсилка з анонсами надходить із централізованої всеукраїнської мережі та додають, що

рішення ТРЦ припинити подачу електроенергії — незаконне, бо є ухвала суду про те, що до остаточного рішення кінотеатр має працювати у звичному режимі.

СПРАВА ВЖЕ В СУДІ

Перше судове засідання у справі за позовом компанії «Сінема Сіті» мало відбутися 17 лютого в Тернопільському Господарському суді. Відповідачів у справі два: ТОВ «Теркурій-2» та акціонерне товариство «Державний експортно-імпортний банк України». У позовній заяві йдеться, що кінотеатр вимагає визнання переважного права на продовження оренди у торговому центрі на його умовах. Проте самі позивачі на перше підготовче засідання не з'явилися. Тому його перенесли на початок березня.

— Позивач ТОВ «Сінема Центр» надіслав клопотання про відкладення підготовчого засідання у справі, — зазначив суддя Ярослав Боровець. — Клопотання обґрунтовують тим, що всі юристи, представники та адвокати, з якими є договірні відносини, не зможуть прибути в Тернопіль.

Представник ТОВ «Теркурій-2» у відповідь звернувся до суду із проханням розглянути справу у максимально стислі терміни, оскільки те, що кінотеатр не діє, приносить збитки товариству.

«ТРИВАЛИЙ ЧАС ЗАКЛАД НЕ ОНОВЛЮВАВСЯ»

Нагадаємо, раніше адміністрація ТРЦ «Подолляни» нарікала на те, що кінотеатр не оновлювався, а тим часом в інших містах вже є кінотеатри з технологією 4DX. Тому не виключено, що на місці «Сінема Сіті» планують відкрити кінотеатр з цією технологією.

— Необхідність оновлення продиктована запитами тернополян на якісне та повноцінне отримання послуг, — кажуть в «Подоллянах». — Адміністрація ТРЦ неодноразово отримувала скарги і звернення відвідувачів щодо якості обслуговування. Враховуючи ці факти, ми вирішили не продовжувати договір оренди із ТОВ «Сінема Центр».

У пресслужбі «Сінема Сіті» інформацію про те, що вони відмовилися від ремонту, спростовують.

ЧИ БУДЕ ІНШИЙ КІНОТЕАТР

Тим часом у Тернополі розглядають можливість модернізації іншого кінотеатру. 26 лютого виконком Тернопільської міськради прийняв рішення про передачу «Палацу Кіно» в Тернополі на баланс Тернопільської кінокомісії із балансу ПК «Березіль».

— «Палац Кіно» — комунальний заклад, який потребує модернізації, — каже голова Тернопільської кінокомісії, заступник міського голови Леонід Бищюра. — Основна проблема «Палацу Кіно» у тому, що там немає технології ДСП для того, щоб кінотеатр надавав якісні послуги, його потрібно відновити.

За словами Леоніда Бищюри, тут планують оновити екран, звукову систему, глядацькі зали та запу-

На судовому засіданні представники компанії «Сінема Сіті» не з'явилися, попросили більше часу на підготовку

Між торговим центром та кінотеатром виник спір з приводу реалізації права на продовження діяльності «Сінема Сіті Тернопіль». Цю суперечку вимушено розглядають у суді

стити електронну систему купівлі квитків.

— Ми зараз виготовляємо фільми, але їх немає де транслювати. Це проблема, — каже пан Бищюра. — Поки триває судовий процес, ми підшукуємо парт-

нера для модернізації кінотеатру і плануємо це зробити в максимально стислі терміни. Ймовірно, модернізацію розпочнуть вже до кінця березня.

Ми продовжуємо стежити за судовим процесом.

Троє на одного: били кулаками, коли упав — добивали ногами

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

За хуліганство і побиття людей трьох «героїв» засудили до реальних термінів покарання. Тим же рішенням Бучацький райсуд звільнив від відбування призначеного покарання з іспитивним строком 3 роки.

Такий вирок виніс Бучацький райсуд трьом чоловікам, які 19 квітня 2019 року у Золотому потоці біля магазину «Продукти» вдарили по авто потерпілого. А коли той вийшов з машини і поцікавився, що сталося, — товкли його до напівсмерті. Доки один тримав за шию, інший товк кулаками. Коли чоловік упав — добивали ногами. Дісталось і чоловікові, який підбіг на допомогу потерпілому. Усіх трьох засудили за нанесення тяжких тілесних ушкоджень та за хуліган-

ство. Усі троє — неодружені, один з них — з вищою освітою, ще двоє — з середньою.

— 19 квітня 2019 року приблизно о 13 год 30 хв потерпілий перебував у салоні власного автомобіля марки «Mercedes-Benz» у центрі смт. Золотий Потік, напроти магазину «Продукти», — йдеться у матеріалах справи. — Почув удар по задній стороні автомобіля, вийшовши і направився до задньої сторони транспортного засобу, де побачив незнайомих йому осіб. Зрозумівши, що хтось з них безпричинно вдарив автомобіль, підійшов до них та зробив зауваження.

Далі події розгорталися як у бойовику. Різкий раптовий удар кулаком в обличчя, і потерпілого вхопили за шию. На чоловіка посилались удари. За кілька секунд чоловіка товкли вже троє.

— Потім, коли останній від отриманих ударів втратив рівновагу та впав на землю, всі троє умисно разом продовжили наносити удари ногами та руками у різні ділянки тіла та голови, — йдеться у вирокі.

У цей момент до чоловіків підбіг ще один, який намагався зупинити «бійців». Він отримав близько трьох ударів руками в область голови, від яких впав на землю. Тоді і його закопували ногами.

Перехожий ще відносно легко відбувся: експерти виявили на його тілі садна на голові, синці на обличчі, крововилив лівого ока.

У цей час побитий чоловік намагався підвестись на ноги. І тут — раптовий удар стопою ноги в око, від якого він упав на землю.

— Потерпілому заподіяно тілесні ушкодження у вигляді множинних переломів кісток лицевого черепа,

перелому верхньої щелепи зі зміщенням кісткових фрагментів, з приводу чого 24 квітня 2019 року йому виконана хірургічна операція, — висновок зробили експерти.

Перелік тілесних ушкоджень займає понад сторінку.

Бійців допитали у суді. Вони пояснили, що побили потерпілих. Вину визнали, розкаялися, просили суд їх суворо не карати.

Потерпілі в судовому засіданні пояснили, що вони примирилися із обвинуваченими, матеріальні збитки їм відшкодовано, просять суворо не карати.

На судовому засіданні потерпілі не з'явилися, подавши суду письмову заяву про розгляд справи у їхній відсутності. Будь-яких претензій до обвинувачених не мають, спричинена їм шкода відшкодована. Просять розгляд

справи проводити з участю їхнього представника.

Обираючи вид та міру покарання, суд взяв до уваги ступінь тяжкості вчинених кримінальних правопорушень та особи обвинувачених: раніше не судимі, позитивно характеризуються за місцем проживання, також судом враховується досудова доповідь органу пробації, згідно з якою виправлення обвинувачених без позбавлення або обмеження волі на певний строк можливе та не становить високої небезпеки для суспільства. Також суд врахував шире каяття, активне сприяння розкриттю правопорушення та добровільне відшкодування збитків.

Усіх трьох засудили до 5 років позбавлення волі. Вони відбудуватимуть строк «умовно». На вирок можуть подати апеляцію упродовж 30 днів з дня її проголошення.

СОТНІ ТЕРНОПОЛЯН ВИМАГАЮТЬ КОШТИ ЗА ПОСИЛКИ В «ІН ТАЙМ»

Гроші ■ У редакцію «RIA плюс» звернулася тернополянка Оксана Грищишин, яка скаржиться на поштового перевізника «Ін Тайм». Жінка вже місяць вимагає повернення коштів за своє відправлення. Таких людей сотні у Тернополі. Чи справді «Ін Тайм» — банкрут та що робити людям, яким фірма заборгувала гроші, дізнавався журналіст «RIA плюс»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

У Тернополі працює чотири відділення «Ін Тайм», наразі вони поки що працюють, однак більшість відвідувачів приходять не для того, щоб отримати посылку, а щоб написати заявку на повернення коштів. Уже майже місяць перевізник не повертає гроші за відправлення посилок.

У Тернополі ще можна забрати посылки, однак у багатьох інших містах відділення не працюють, оскільки працівникам не платять зарплати

— Я продала комплект шин і відправила їх через «Ін Тайм» з послугою грошового переказу, — каже тернополянка Оксана Грищишин. — Посилку відправляла 7-го лютого, а 10-го лютого хлопчина забрав їх і сплатив 4000 грн. Після цього п'ять днів чекала, коли мені надійде грошовий переказ, але він не надходив. Почала телефонувати на гарячій лінії, і там розповіли, що були якісь збої в системі. Потім мені порадили написати заяву, щоб гроші повернули на картковий рахунок. Я її написала 19-го лютого. Уже згодом ми дізналися, що, можливо,

компанія стала банкрутом, хоча цю інформацію ніхто не підтверджує.

ЛЮДИ ВИКЛИКАЮТЬ ПОЛІЦІЮ

Пані Оксана повернулася у відділення №4, де відправляла посылку, у понеділок, 2 березня, але вже з поліцією. Однак правоохоронці пояснили, що вони не можуть вирішувати цивільно-правові відносини.

— Звернення було зафіксовано в автоматичному режимі, — кажуть патрульні. — Оскільки це є цивільно-правові відносини, потрібно звертатися до суду з позовом на компанію. Поліція не може вирішувати цивільно-правові справи.

Однак у жінки прийняли заяву зі скаргою. Працівники у відділенні кажуть, що це вже третє звернення у поліцію на компанію у Тернополі.

— У п'ятницю, 28-го лютого, ще один клієнт викликав поліцію на наше відділення №4 (пр. Злуки) та ще на вул. Гайову, — пояснює оператор поштового зв'язку відділення №4 «Ін Тайм» у Тернополі. — Заяв про виплату коштів на картковий рахунок є сотні. Хтось приходить і пише звернення про вивід коштів на картковий рахунок, хтось скандальний. Людей можна зрозуміти, бо ніхто не може повернути гроші.

Один із операторів пояснює, що грошові перекази не приходять у відділення майже місяць. Навіть самі працівники не знають, що відбувається. Чутки про банкрут-

У відділенні «Ін Тайм» працівники кажуть, що зарплати їм не виплачують і вони такі ж заручники ситуації, як і клієнти, які лишилися без грошей за свої посылки

ство компанії працівники не підтверджують, принаймні їм про це не повідомляли.

ГРОШЕЙ НЕМА ВЖЕ МІСЯЦЬ

— Наразі ми працюємо у звичному режимі, розпорядження, що ми закриваємося, нам не приходили, — кажуть працівники. — Однак розпорядження лише видавати відправлення, які лишилися на відділенні. Гроші за відправлення нам не надходять ще з минулого місяця. Зарплату нам не виплачують. Чи віддадуть заборгованість — не знаємо. Самі намагаємося звернутися до керівництва, але ніхто не відповідає.

Також працівники спростовують чутки, що буцімто через заборгованість робітники забирали гроші за відправлення з каси, адже за це

передбачена кримінальна відповідальність.

Така ситуація склалася не лише в Тернополі, а і по всій Україні. У деяких містах люди навіть не можуть отримати свої посылки, бо робітники не виходять на роботу через невилплату зарплати. У Тернополі це ще зробити можна, тому якщо у відділенні на вас чекає посылка, саме час її забрати.

Ми звернулися до керівництва компанії з інформаційним запитом, щоб надали пояснення щодо подальшої роботи компанії та термінів виплати людям заборгованості. Більше про це читайте згодом.

ЩО РОБИТИ: РАДИТЬ ЮРИСТ

Юрист Ростислав Небельський пояснює, що звертатися у поліцію, якщо ви маєте претензію до

Хоча люди пишуть заяви до поліції, правоохоронці кажуть, що у цій ситуації вони не можуть допомогти. Потрібно звертатися до суду

поштового перевізника, дійсно марно. Правоохоронці не зможуть вам допомогти, адже це не у їхній компетенції.

— Якщо у вас виникли якісь претензії до поштового оператора, потрібно звертатися на офіційну адресу перевізника, — каже Ростислав Небельський. — Існує Реєстр операторів поштового зв'язку. Там можна побачити офіційні адреси, на які можна відправляти скаргу. Наразі в Україні таких є 56.

Зараз компанія не перебуває на етапі припинення. «Ін Тайм» фігурує у кількох судових справах. Серед них є «свіжі» справи із заборгованості компанії.

Також можна звертатися до суду. Варто зберегти всі документи, що підтверджують користування послугами відправника.

Як не переплачувати за проїзд поїздом та які категорії громадян можуть їздити безкоштовно

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096 46 81 758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Нова послуга — замовлення квитків за телефоном запрацювала у лютому. «RIA плюс» поцікавилася, хто може подорожувати поїздом дешевше або ж взагалі безкоштовно.

На тернопільському вокзалі розповіли, що послугою замовлення квитків телефоном можуть скористатися і пільговики. Їм варто лише назвати своє прізви-

ще, номер посвідчення та пільгу, а студентам — номер студентського квитка. При отриманні квитків на касі потрібно мати при собі відповідні документи, які надають вам пільгу, аби касир їх перевіряв та впевнився у достовірності. Важливо показати саме оригінал документа. А якщо ви хочете поїхати за талоном, то вирізати їх має право лише касир. Замовити квиток телефоном можна за номером: 47-24-24.

Із 1 жовтня по 15 травня діє

пільга для всіх інвалідів першої, другої та третьої групи. Вони можуть оплатити лише 50 % вартості квитка без обмеження кількості поїздок, але ця пільга діє лише для залізничних подорожей у межах України. На проїзд видають спеціальні талони. Якщо відрізають один із них, то знижка складає 50 %, якщо два, то 100 %, розповідає завідувач квитковою касою Любов Баталкіна. За наявності талона учасники бойових дій мають право на безкоштовний

проїзд усіма напрямками в межах України.

Для дітей 6–14 років без подання документа оформляється знижка на 25% від вартості поїзду у внутрішньому сполученні.

Для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації знижка складає 50 % від вартості поїзду у загальних плацкартних вагонах, вагонах 2-го та 3-го класів усіх категорій поїздів та всіх вагонах регіональних поїздів у внутрішньому сполученні.

На сьогодні через інтернет можна замовляти дешевше тільки за студентським квитком, вказавши його номер. Пільговикам також треба зазначити номер посвідчення та категорію пільги, розповідає пані Баталкіна.

Також пані Баталкіна пояснила, що як пільговики, так і студенти можуть замовити дешевше лише один квиток на своє ім'я.

З практики: пільговики не подорожують, вони їдуть за потребою.

КРЕДИТ 5-7-9%. КОМУ І НА ЩО ДАЮТЬ ГРОШІ

Детально ■ Програма підтримки бізнесу, за якою підприємцям надають кредити під низькі відсотки, стартувала ще на початку лютого. А з березня «Доступні кредити 5-7-9%» включають додаткову опцію — кредитні гарантії. Що потрібно зробити перед тим, як йти в банк, та про які ризики краще знати заздалегідь, з'ясувала «RIA плюс»

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Програма «Доступні кредити 5-7-9%». Під такі відсотки зможуть отримати позику з держпідтримкою представники діючого та нового бізнесу. Максимальна сума — до 1,5 мільйона гривень, строк кредитування — до п'яти років.

Тернопільській підприємці — серед тих, хто вже скористався можливістю отримати вигідну підтримку свого бізнесу. Тернополянин Артем Олексюк — головний лікар клініки «Стоматологія Олексюка» — один із перших, хто взяв кредит на розвиток власної справи.

ДОСВІД ТЕРНОПОЛЯНИНА: БРАВ ГРОШІ НА ОБЛАДНАННЯ

— Про програму дізнався з інтернету, умови досить лояльні, тому вирішив скористатися пропозицією. У планах — відкриття другої стоматологічної клініки у Тернополі на вулиці Гайова. Для успішної роботи закладу необхідне сучасне дороговартісне обладнання. Звернувся за консультацією в «Укргазбанк». Там пояснили всі умови. Без підводних каменів та документальної тяганини взяв кредит під 7% річних на 5 років, — розповідає Артем.

Пакет документів, про який розповіли працівники «Укргазбанку», підприємець, каже, зібрав за кілька днів. Хоча список доволі великий. І людям без досвіду підприємницької діяльності треба буде більше часу, аби це зробити.

— Потрібно було представити кошторисну документацію на обладнання, а також підтвердити фінансову спроможність, — уточнює Артем Олексюк. — Були ще й інші документи у списку. Через кілька днів після їхньої подачі зателефонували з банку та сказали, що можна прийти та дізнатися результат. Він був позитивний.

Отримання кредиту допоможе у розвитку бізнесу, переконаний тернополянин. Умови кредитування досить лояльні, бо всі інші пропозиції, які діяли раніше, — просто зі світу фантастики, уточ-

нює підприємець.

— Я мрію про більшу клініку, на п'ять робочих місць. Крім стоматологів, тут працюватимуть і косметологи. Будемо робити естетичною не тільки посмішку, а й обличчя, — зауважує Артем.

Понад 11 років тому чоловік започаткував свою справу. Має з чим порівняти. Зараз є більша можливість розвиватися та досягати більшого.

Загалом же починати щось завжди непросто. Але якщо є мрія, треба працювати і втілювати її у життя, каже Артем Олексюк.

— 11 років тому, коли я лише починав свою підприємницьку діяльність, було складніше. Усе «закрутилося» з одного крісла, згодом клініка виросла у своєму об'ємі. Паперова документація завжди забирала немало часу та зусиль. Ще треба було думати, де взяти гроші. Якщо нема власних, то треба позичати чи брати в лізинг. Бо умови кредитування на ринку — захмарні, — переконує лікар.

Кредит 5-7-9 % банки надають на придбання та ремонт обладнання чи на будівництво або ремонт приміщень для виробництва на суму до 1,5 млн грн, терміном до 5 років

Звичайні бізнесові позики мають досить високий відсоток. При тому, що у кожному банку є різні критерії, що може стати заставою з майна бізнесу. Які мінути в програми «5-7-9%»?

— Наразі не бачу, отримав кредит під 7% річних, терміном на п'ять років. Це найкраща пропозиція, що є зараз. Тим паче, працює система державних гарантій, — каже Артем.

Як почати власну справу? Не боятися, шукати можливості, піти на курси, навчитися складати гарний бізнес-план і рухатися вперед, радить Артем Олексюк.

Артем Олексюк — успішний підприємець. Він один із перших, хто у Тернополі взяв кредит на розвиток власного бізнесу. За кошти купити обладнання у нову клініку

ХТО МОЖЕ РОЗРАХОВУВАТИ НА КРЕДИТ

Державну програму «Доступні кредити 5-7-9%» минулого тижня презентували і в Тернополі. Участь у ній можуть взяти представники мікро- та малого бізнесу. Про це під час зустрічі розповів представник фонду розвитку підприємництва Руслан Гашев.

— Уже чотири банки України ((АТ «УКРЕКСІМБАНК», АТ «ПРИВАТБАНК», АТ «ОЩАДБАНК», АБ «УКРГАЗБАНК») надають кредити під 5-7-9% річних. Ринкова ж вартість такого кредитування — 17–18%. Різницю ставки банкам компенсує держава.

— Кредит 5-7-9% банки надають на придбання та ремонт обладнання чи на будівництво або ремонт приміщень для виробництва на суму до 1,5 млн грн, терміном до 5 років. Ця програма зорієнтована на те, щоб створювати нові робочі місця. Глобальна мета — трансформація національної економіки в бік приватного, малого підприємництва. Саме цей сегмент дозволяє швидко адаптуватися до світових фінансових рис. У розумінні нашої програми, мікро та малий бізнес — це підприємці та юридичні особи — резиденти, які відповідають двом основним критеріям. Це річний дохід від всіх видів діяльності сумарно з групою пов'язаних контрагентів, не перевищує 50 млн грн та кількість зайнятих людей в даному підприємстві, а також в

групі пов'язаних контрагентів не перевищує 50 осіб, тобто дійсно малі підприємства, — говорить Руслан Гашев.

Як підприємець може отримати кредит за державною програмою?

— Підприємець звертається до банку, і рішення приймає фінансова комісія. Для нас було принципово, що кредит видається за банківськими правилами та процедурами. Далі — стандартний процес кредитування: аналіз, рішення кредитного комітету, видача коштів, закупівля обладнання. І що важливо, підприємець-боржник не отримує коштів готівкою, вони надходять безготівково перераховуються для закупівлі того обладнання, — каже Руслан Гашев.

ЧИ ПОТРІБНІ ГРОШІ НАПЕРЕД

Понад 100 заявок для отримання кредиту за держпрограмою надійшли у відділення АТ «ОЩАДБАНК», каже начальник Тернопільської філії Ярослав Соляр.

— Ставка — 7 чи 9% залежить від створення робочих місць, кожен квартал вона переглядається. Для клієнта прописується дві ставки: ставка, яку він сплачує, стартова умовно 7% і ту, яку компенсує фонд підтримки підприємства, цю ставку клієнт не сплачує, ми самостійно списуємо з рахунку фонду підтримки підприємства, який відкритий в банку, на який фонд закинув гроші, — пояснює він. Клієнт сплачує ту ставку, яку декларує

державна програма. Перший внесок залежить від діючого бізнесу: це 20%, а якщо стартап, то — 30%.

Існуюча система опрацювання заявок на кредити не передбачає затримок в опрацюванні, тому при подачі документів проблем немає, додає менеджер комунікацій ПриватБанку Докія Кузьменко.

— Загалом в Україні через сайт ПриватБанку попередні заявки на отримання пільгових кредитів за державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%» подали 9 279 підприємців та представників малого бізнесу. У середньому банк обробляє понад 2500 заявок підприємців на день, — каже вона. Звісно, що не всі зможуть отримати кредит і до цього треба бути готовим, доповнює керівник офісу малого та середнього підприємництва при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України Андрій Слабінський.

— Не всі отримають кредит, та і не всім, власне, він і потрібний, — каже пан Слабінський. — Тому поряд із фінансовою програмою офіс малого та середнього підприємства пропонує і навчальну програму. Ми пропонуємо алгоритм: за три кроки визначити відповідність критеріям програми.

Загалом цього року кредити за державною програмою 5-7-9% зможуть отримати 50 тисяч підприємців. Із держбюджету на це виділили 2 млрд грн. Щоб дізнатися більше — зверніться у банк.

«ДОСТУПНІ КРЕДИТИ 5-7-9%»: ЯКІ УМОВИ ПЕРЕДБАЧАЄ ПРОГРАМА

ОТРИМАЙТЕ КРЕДИТ ДЛЯ ВАШОГО ПІДПРИЄМСТВА У РАМКАХ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ КРЕДИТИ 5-7-9%». СТВОРЮЙТЕ НОВІ РОБОЧІ МІСЦЯ ТА СПЛАЧУЙТЕ МЕНШЕ ПО КРЕДИТУ.

Умови програми:
Кредит
- до 1,5 млн. грн
- на 5 років

Участь власними коштами позичальника:
- для діючого бізнесу — не менше 20%
- для новоствореного бізнесу — не менше 30%

5.7.9

ЯК ОТРИМАТИ КРЕДИТ

СТАВКИ ЗА КРЕДИТОМ

5% річних

- Для бізнесу з річним доходом < 25 млн грн
- Найм 2 працівників протягом першого кварталу
- Власний внесок бізнесу: не менше 20%
- Максимальна сума кредиту: 1,5 млн грн

7% річних

- Для бізнесу з річним доходом < 25 млн грн
- За кожне нове робоче місце — процентна ставка зменшується на 0,5% річних, але не нижче 5%
- Власний внесок бізнесу — не менше 20%
- Максимальна сума кредиту: 1,5 млн грн

9% річних

- Річний дохід — 25–50 млн грн
- За кожне нове робоче місце — ставка зменшується на 0,5% річних, але не нижче 5%
- Власний внесок бізнесу: не менше 30%
- Максимальна сума кредиту: 1,5 млн грн

КРИТЕРІЇ ДЛЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ

- ✓ Державна реєстрація малого бізнесу — юридичної особи приватного права або фізичної особи — підприємця
- ✓ Учасники та кінцевий бенефіціарний власник (контролер) є фізичною особою — резидентом України
- ✓ Середня кількість працівників не перевищує 50 осіб з урахуванням пов'язаних підприємств
- ✓ Річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує 50 млн грн
- ✓ Розмір державної підтримки за Програмою не призведе до перевищення еквіваленту 200000 євро з урахуванням пов'язаних підприємств
- ✓ Кредит спрямовується на інвестиційні цілі (придбання, модернізація основних засобів, ремонт виробничих приміщень)
- ✓ Прибутковість діяльності за останні 4 квартали
- ✓ Наявність реалістичного та обґрунтованого бізнес-плану
- ✓ Не підпадає під обмеження щодо надання державної підтримки, визначені статтею 13 Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва».

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 04.03.2020 по 10.03.2020)

↓ ВИГОТОВЛЕННЯ

КАМІНИ, ТОПКИ

- сауни
- хамами
- соляні кімнати

від **7000⁰⁰** грн

вул. Крушельницької, 57 (біля світлофора)

тел.: [096]448-84-86, [096]227-73-37, [097]960-13-66

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорту»

Професійно
ЧИСТКА
ДИМОХОДУ

467834 int

ВІКНАР'OFF

МАЙСТЕР ВІКНОНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. князя Острозького, 70.

тел.: [0352] 42-00-52, [097]909-49-46, [097]909-49-43

www.viknaroff.te.ua

1 892 грн LWS 3 NEW

2 116 грн MegaLine 500

ПРОТИВІРУСНІ ПРЕПАРАТИ: КОЛИ ЕФЕКТИВНІ, А КОЛИ ЦЕ ГРОШІ НА ВІТЕР

Важливо ■ «RIA плюс» з'ясувала, скільки препаратів мають доведену ефективність у боротьбі з вірусами і чому більшість чудо-засобів із реклами — це не лише марні витрати, а і серйозний удар по здоров'ю

ДІАНА ОЛІЙНИК, 067-34-65-239,
DIANA.OLJNYK@GMAIL.COM

Чи правда, що на так звані противірусні препарати люди витрачають багато грошей даремно? Правда. Чи більшість таких ліків з телевізора неефективні? Майже всі — починає розмову про противірусні ліки професор кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією ТНМУ Василь Копча.

— Соціальне замовлення на противірусні препарати є колосальне, бо вірусів є величезна кількість, а в людей — бажання на все мати свою таблетку. Через це виробники дуже часто спекулюють на цій темі, наділяють свої препарати неіснуючими властивостями, обіцяють навіть, що ці препарати діють на широкий спектр вірусів, — зазначає співрозмовник. — Але це не реально. Противірусних препаратів широкого спектру дії не може бути за визначенням. Вони ефективні тільки проти конкретного збудника, та й то таких ліків небагато і далеко не від усіх збудників.

Наприклад, ользетамівір діє тільки проти збудника грипу, валацикловір — проти перших типів вірусу герпесу, цимевен — проти цитомегаловірусу, тенофовір — проти вірусу імунодефіциту людини. Лише одиниці — той же тенофовір — можуть діяти на два збудника, наприклад, при ВІЛ-інфекції і гепатиті В. Препаратів, які володіли би доведеною ефективністю проти багатьох вірусів не існує, — наголошує професор Василь Копча.

НА ВІРУС ГРИПУ ДІЮТЬ ДВА ПРЕПАРАТИ

— Ми маємо зараз небагато препаратів, які справді діють

на певний вірус, і це підтверджують клінічні дослідження, — зазначає Василь Копча. — Наприклад, препаратів проти грипу наразі є два, ці ліки використовують у всьому світі. Це ользетамівір («Таміфлю») і занамівір («Реленда»). Різниця між ними у тому, що «Таміфлю» — це таблетований препарат, діє на весь організм, а «Реленда» — у вигляді інгалятора, діє локально. Ще ряд препаратів проти грипу наразі проходять клінічні дослідження, для широкого загалу ще не використовуються. Ці два препарати ефективні тільки

на етапі розмноження вірусу. На етапі інкубаційного періоду ще ніхто не знає, що він хворий, і через це ці ліки нереально використовувати. А в перші 48 годин від початку хвороби такі хворі рідко потрапляють в лікарню, тому їх теж рідко використовують. Після цього часу реплікація вірусу припиняється, а отже, точки прикладання препарату вже нема. І тому, крім токсичного ефекту, пацієнт більше нічого не отримує. Іноді час застосування препаратів більший, якщо є ускладнення, наприклад, пневмонія.

До появи «Таміфлю» лікарі використовували противірусний препарат «Ремантадин». Він був доволі ефективним у свій час, але вірус виробляє резистентність, і зараз цей препарат майже не використовують. — Наперед хочу сказати, що не існує противірусних препаратів, які би знищували вірус. Максимум, що вони можуть зробити, — це загальмувати його розмноження, — пояснює професор. — Це стосується будь-яких противірусних ліків. Немає препарату, який би знищив вірус і був би нейтральним для нас. Можна сказати, що вірус руйнується у концентрованій азотній кислоті, але це ж неприйнятно для людини.

ЧОМУ НЕМАЄ ЛІКІВ ВІД ГРВІ?

Противірусні препарати спрямовані тільки проти якогось певного вірусу, але в той же час у світі немає препарату від кожного вірусу. Немає препарату, спрямованого проти вірусу краснухи, кору, проти сотень збудників ГРВІ.

— Від ГРВІ немає жодного препарату, який би був етіотропним, тобто спрямованим проти збудника гострої респіраторної інфекції, — зазначає Василь Копча. — Навіть, якщо знаєте, яка це інфекція, наприклад, аденовірусна. У нас немає препаратів, які були б здатні загальмувати реплікацію аденовірусу. Не тільки в нас, у світі немає такого препарату. Цих збудників ГРВІ так багато. До речі, коронавіруси — одні з найчастіших збудників ГРВІ, і їх є сила силенна, не вперше і не востаннє він виник, і теперішній також.

Щодо протигерпетичних препаратів. Їх є багато, і вони ефективні тільки проти вірусів герпесу, і то не всіх, зазначає лікар.

— Маємо ліки проти першого, другого типу, частково третього, четвертого — дуже слабо. Є протитомегаловірусні препарати. А

Недієво і дуже дорого: що треба знати про лікування грипу бездоказовими методами (МОЗ)

Ліки, ефективність яких не доведена

Орієнтовна вартість лікарських засобів на 3 дні лікування	
-Комбіновані ліки від застуди-	- 80 грн
Комплексні гомеопатичні засоби	- 100 грн
Противірусні засоби	- 180 грн
Імуномодулятори	- 200 грн
Препарати інтерферону	- 180 грн
Засоби від болю в горлі	- 50 грн
Засоби від нежитю	- 60 грн
Протикашльові засоби	- 70 грн
Вітамін С	- 30 грн
Антигістамінні засоби	- 170 грн
Рослинні препарати	- 120 грн
Відволікаючі засоби (гірчиця, розсінені мазі, бальзам для розтирання)	- 70 грн

Ліки з доведеною ефективністю

Жарознижувачі засоби на основі парацетамолу або Ібупрофену	- 50 грн
Специфічні противірусні засоби (інгібітори вірусної нейрамінідази)	- 600 грн

Вакцинація під грипу

~250-300 грн   ~660 грн   ~1310 грн

от якщо йдеться вже про шостий, сьомий, восьмий тип герпесних вірусів — то на них ми практично вплинути не можемо. Навіть попри те, що все це віруси герпесу, в нас немає препарату, який би діяв на всі ці віруси без винятку.

Інший приклад — ліки проти гепатиту. Є цілий ряд препаратів — інгібітори вірусної полімерази — препарати, які використовуються при лікуванні хворих на вірусний гепатит С. Вони ефективні тільки проти гепатиту С. Вже при гепатиті В — не ефективні, при гепатиті Д зовсім не ефективні, а при гепатиті А — абсолютно не потрібні. До речі, при гепатиті А немає препаратів, які би гальмували розмноження цього вірусу. Це продиктовано цілим рядом причин: по-перше, гепатит А — це процес гострий, він минає без всякого лікування, ми просто не встигаємо подіяти на вірус. Коли вірус розмножується, ми навіть не знаємо про це. А коли людина поховтіла, вірус уже припинив розмноження, і використовувати якісь препарати вже немає сенсу.

— Так-от абсолютна більшість вірусних інфекцій — і це не лише у нас, а і у світі — не мають препаратів, які були би адаптовані проти конкретного вірусу, чи проти якогось екзотичного, чи були б універсальними, як, наприклад, антибіотики широкого спектру дії, — зазначає професор.

Часто виробники спекулюють на тому, що приписують препаратам противірусну активність, наділяючи їх якимиись міфічними імуномодулюючими, імуномодулюючими властивостями. Таких препаратів не існує і, насправді, це все є відвертий обман, зазначає фахівець.

— Пересічна людина вірить у силу таблеток. А якщо лікар пропише каліна-малина-перина, то що то за лікар? Хоча призначення десятка препаратів — це біда, це

називається поліпрагмазією, бо як вони між собою взаємодіють — ніхто не знає. Це лише підвищує алергізацію організму, при доведеній неефективності вплив є лише токсичний, — наголошує фахівець. — Я міг би назвати десятки неефективних препаратів. Причому виробники зазначають, що ці препарати мають широчезний спектр дії, навіть проти коронавірусу. Цей страх перед коронавірусом — гіпертрофований до рівня психозу. Грипу так не бояться, попри те, що помирають вдсятеро більше, ніж від коронавірусу.

НАЙКРАЩИЙ ЗАХИСТ — ДИСТАНЦІЯ

Як захищатися? Механізмів передачі коронавірусної інфекції є принаймні два, розповідає лікар: фекально-оральний — це через брудні руки і аерозольний — вірус розповсюджується з кашлем, чханням, як грип.

— А ще пишуть, що реалізується так званий контактний механізм, — зазначає інфекціоніст. — Але контактний і фекально-оральний — це різні речі. Контактний — це передача при доторку до іншої людини, коли збудник здатний проникати через шкіру — пошкоджену чи непошкоджену або слизові. Хтось пише контактний, але мовчить про фекально-оральний, а хтось пише

фекально-оральний, але не пише контактний, не орієнтуючись в епідеміологічних термінах. Швидше за все, механізмів передачі всього два і контактного насправді немає.

У будь-якому разі, коли збудник має понад один механізм передачі, це небезпечно. Наприклад, вірус чуми має усі чотири механізми передачі, і через те це є особливо небезпечна інфекція. Вірус грипу використовує єдиний механізм — аерозольний. Коронавірус має щонайменше два механізми передачі. Заразність висока. А ще треба знати, що цей вірус нещодавно подолав міжвидовий бар'єр і перейшов від тварин до людини. Оскільки ми з ним не стикалися раніше, тому в нас немає імунітету до нього.

— Найефективніший спосіб захисту зараз — дистанціюватися, — радить інфекціоніст. — За можливості утриматися від поїздок у країни, де фіксують зараження. Більше мити руки і не тиснути їх при зустрічі, хоча то традиція. Маска теж захищає, але її на вулиці носити нерационально. Інфікуватися ГРВІ і коронавірусом можна у закритих приміщеннях чи транспорті. На вулиці аерозоль моментально розсіюється, інфікувальна доза не досягається. Хіба ще при поцілунку є тісніший контакт, тому з новин бачимо, що французів і швейцарців закликали менше цілуватися при зустрічах.

ЩО Ж ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ВІД ВІРУСІВ?

Ефективність теплових процедур, фітотерапії, вітамінів, інтерферонів, гомеопатичних препаратів, антибіотиків для профілактики та лікування грипу на ГРВІ не доведена. Ці методи не допомагають вилікувати грип, а таке лікування може призвести до тяжких ускладнень. У період поширення ГРВІ і грипу, крім вакцинації, для зниження ризи-

ку захворювання, тобто як в нас прийнято говорити — для профілактики — у МОЗ України радять частіше мити руки, не торкатися обличчя, уникати контакту з хворим, часто провітрювати приміщення. Їжте корисну їжу, пийте багато води, висипайтеся, підтримуйте себе «у формі» завдяки фізичній активності, уникайте стресу та перенавантаження.

СКІЛЬКИ ДОВЕДЕТЬСЯ ВИТРАТИТИСЯ НА ПОДАРУНКИ ДО 8 БЕРЕЗНЯ

На часі ■ Уже на носі Міжнародний жіночий день. Чоловіки шукають подарунки своїм жінкам, а жінки — натякають, що вони хотіли б отримати. Журналіст «RIA плюс» дізнався, що даруватимуть тернополяни та скільки на це доведеться витратити

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Тернополяни розповідають, що до 8 Березня вже почали шукати подарунки своїм жінкам.

СКІЛЬКИ КОШТУЄ БУКЕТ КВІТІВ

Квіти на 8 Березня даруватимуть багато людей. Однак варто подумати про це завчасно, адже зазвичай починається ажіотаж у переддень свята.

У квіткових магазинах продавці розповідають, що ціни на квіти до свята не зростуть. Перед святом завезуть більше квітів, однак чи вистачить усім — не впевнені.

— Перед святом завищувати ціни на квіти ми не будемо, вони лишаться такими, як є, — каже продавчиня в одному з квіткових магазинів пані Марія. — Зазвичай люди приходять купувати букети ще 6-го березня. Найбільший ажіотаж у переддень свята. 8-го березня придбати квіти можна, але важче. «Змітають» все, що лишається.

Продавці розповідають, що найбільшим попитом користуються тюльпани та троянди. Їх привозять найбільше.

— Тюльпани ми маємо українські, а перед такими святами, як 8 Березня, нам привозять квіти з Польщі, — каже продавчиня. — Тюльпани є різних кольорів — червоні, білі, жовті, рожеві, фіолетові та ще з різними відтінками.

Також продавчиня каже, що на прикмети чоловіки не зважають, у символізм дуже не вдаються. Купу-

ють ті квіти, які вважають гарними.

— Те, що жовті квіти до розлуки, мало хто вірить, — каже пані Марія. — Звичайно, хтось не хоче купувати жовті квіти, але не через те, що самі в це вірять, а через те, щоб дівчину не нервувати. Хтось навпаки купує жовті квіти, бо вони подобаються дівчині. Взагалі мало хто в цей символізм вірить. Але, звичайно, парну кількість квітів ніхто не дарує.

Тюльпани — найдешевші квіти, які можна придбати. Вони коштують від 15 до 25 гривень за квітку. Все залежить від кольору та від місця, де її виростили. Українські тюльпани коштують 15–20 гривень, а польські — 20–25 гривень.

Троянда коштує від 20 гривень. У середньому 30–40 гривень за одну квітку. Купують і кушову троянду. Одна вітка коштує від 30 до 60 гривень.

Букет в середньому обійдеться в 200–300 гривень. Однак є і значно дорожчі композиції за 600 гривень. Якщо ви хочете зібрати букет самостійно, то варто врахувати і вартість упаковки. Вона коштує 20–50 гривень.

Живі квіти, як кажуть продавці, купують рідше. Однак, коли все скуповують, у хід ідуть навіть кактуси.

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ СОЛОДОЦІ

Недорогий подарунок на свято — солодоші. Їх також скуповують у переддень свята. Це цукерки, торти та різні солодоші. Їх можна придбати як у спеціалізованих

Живі квіти на свято купують не так часто, як зрізані, хоча вазон із живою рослиною коштуватиме так само, як і середній букет 200–400 гривень.

кондитерських, так і у звичайних супермаркетах.

Однак, якщо ви хочете придбати торт, краще зробити це завчасно. Один торт, вагою 1 кг, обійдеться у середньому 250–300 гривень, однак можна придбати і значно дорожче.

Цукерки або шоколад в середньому «потягне» 100–150 гривень. Саме стільки коштує коробка цукерок від вітчизняних виробників. Солодоші з інших країн обійдуться дорожче — 300–500 гривень. Однак можна придбати щось незвичне.

В інтернеті можна замовити і подарункові набори із солодошами. Вони коштують близько 1000 гривень. Однак в таких подарунках ми переплачуємо за «коробку». Якщо придбати ці ж солодоші окремо, вартість подарунка буде менша на 20–50%. Деякі набори мають незвичні солодоші, які важко знайти у магазинах. Це печиво з передбаченнями, мармелад, цукерки незвичної форми тощо.

Придбати такі солодоші можна і дешевше — за 300 гривень за коробку. Однак варто не забувати про

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ КВІТИ

Назва квітів:	Ціна:
Тюльпан	15 – 25 грн
Троянда	20 – 40 грн
Кушова троянда	30 – 60 грн
Гербера	25 – 30 грн
Орхідеї (композиція)	70 – 90 грн

доставку — приблизно 60 гривень.

НА ПОДАРУНКИ ДОВЕДЕТЬСЯ ВИТРАТИТИСЯ

Дехто дарує на 8 Березня дорожчі подарунки — техніку або ювелірні прикраси. Ми запитали в одному з ювелірних магазинів, чи є ажіотаж напередодні Міжнародного жіночого дня.

— До свята у нас купують прикраси частіше, однак це не є масове явище, — каже продавчиня-консультантка Ольга. — Чоловіки зазвичай приходять разом з жінками, яким і даруватимуть прикраси. Звичайно, це не буде сюрпризом, але тоді можна обрати те, що подобається жінці і точно підійде. За-

звичай чоловіки не знають, який розмір каблучки, браслета чи підвіски потрібно. Бувало і таке, що чоловіки купували каблучку самі, а потім поверталися з жінками, бо розмір не підійшов. Тут краще не робити сюрприз.

Консультантка каже, що зазвичай золоті прикраси купують на більш значущі події — річниці одруження, для освідчення, на день народження.

Переважно купують прикраси з різних дорогоцінних металів.

Срібні каблучки та підвіски коштують у середньому 1500 гривень. Золоті прикраси — від 2000 грн. Золота каблучка або підвіска обійдеться в 6–10 тис. гривень.

RIA ПЛЮС ЗАПИТАЛА ТЕРНОПОЛЯН

Який найкращий подарунок на 8 Березня?

■ Володимир, вуличний музикант:

— Обов'язково вітаю жінок на 8 березня. Я дарую тюльпани. Квіти — найкращий подарунок. Ну і я сам, звичайно, подарунок для своєї дружини.

■ Оксана, бухгалтер:

— Чоловік мені квіти дарує. Не знаю, що може стати найкращим подарунком. Хочу бути жінкою щодня, а не тільки на 8 Березня. Але приємно, що хоча б раз в рік згадують і квіти приносять.

■ Сергій, пенсіонер:

— Будемо дарувати подарунки та вітати своїх жінок, бо спробуй лише не привітати. Так і з дому виженуть. Найкращий подарунок — коли чоловік тверезий приходить додому.

■ Тетяна, в декреті:

— 8 Березня ми не святкуємо. Ми вже відійшли від цих свят. День святого Валентина, 8 березня ми якось відкинули, бо треба робити собі свято щодня, а не на якісь конкретні дати..

■ Дмитро, студент:

— Буду вітати свою дівчину. Минулого року привітати не забув. Головне — приділяти увагу жінкам. Який саме подарунок готую — не скажу. Нехай це залишиться секретом.

■ Анастасія, вчителька:

— Мені чоловік завжди привозить із лісу підсніжники. Мені цього достатньо. На це свято для мене головне здоров'я та щастя близьких. З матеріального все є, тому важливіше духовний стан.

«БУМБОКС» У ТЕРНОПОЛІ ПРЕЗЕНТУВАВ «ТАЄМНИЙ КОД»

Зірки ■ На концерт гурту «Бумбокс» тернополяни чекали вже кілька років. У другій частині туру з альбомом «Таємний код: Рубікон» виконавці презентували нові хіти зібрали справжній аншлаг на своєму концерті

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLCIATUR9@GMAIL.COM

У рамках туру «Рубікон» відомий гурт «Бумбокс» 29 лютого провів концерт у Тернополі. Перед виступом лідер гурту Андрій Хливнюк поспілкувався з журналістами. Фанати гурту не могли всидіти на місці під час виконання улюблених хітів та нових пісень із альбому «Таємний код». На концерт приїхали навіть люди зі Львова.

Минулого року «Бумбокс» презентував новий альбом «Таємний код: Рубікон», до якого увійшло 14 пісень. Сім композицій у першій частині альбому «Таємний Код» вийшли 12 вересня, а 13 грудня були опубліковані ще сім пісень у другій частині альбому «Рубікон».

«Нам часто кажуть, що пісні схожі одна на одну. На мою думку, мені це вдалося. Деякі записи тішать більше, деякі менше, якщо дивитися на звук. Але загалом платівка така «бумбоксівська»

Уже в цьому році гурт вирушив у тур із 11-ма концертами.

— Мені хотілося записати ліричну платівку, — розповів Андрій Хливнюк. — Мікс із брістольського звуку, ритму блюзу і українськими мотивами, мелодіями. Нам часто кажуть, що пісні схожі одна на одну. Наші пісні взагалі схожі на ті, які співають у Черкасах, з мелодіями нашими. На мою думку, мені це вдалося. Деякі записи тішать більше, деякі менше, якщо дивитися на звук. Але загалом, платівка така «бумбоксівська».

Андрій Хливнюк назвав цей тур наймасштабнішим за останні роки.

— Першу частину туру ми розпочали ще наприкінці минулого року, — сказав вокаліст. — Друга розпочалася вже у 2020-му і триває вона чудово. Я дякую слухачам, жителям українських

міст, гостям нашої країни, які за нами їздять у ці тури, слухають, підтримують. Для нас це важливо. Це дає змогу знову писати, записувати, робити відео, круті проекти.

Концерт «Бумбокс» в Тернополі відбувся 29 лютого у ПК «Березиль». Зал був переповнений. Фанати не могли залишатися на своїх місцях. Вони підспівували і танцювали під час виконання улюблених пісень.

— Ми обожнюємо «Бумбокс», але на концерті вперше, — кажуть фанатки Наталія та Вікторія. — Ми кілька разів хотіли на концерт, але квитки на їхні концерти завжди розкупаються в перші кілька днів, тому потрапити на них дуже важко.

6-річний Влад приїхав у Тернопіль разом з батьками зі Львова.

— Ми фанати гурту вже дуже багато років, — каже батько Влада. — Були на концерті і в Одесі двічі, в Івано-Франківську, були, коли «Бумбокс» у Львів приїжджав. Це незвичайні емоції. Привчаємо молоде покоління до хорошої музики.

Заспівав «Бумбокс» і пісню, яку чекали всі фанати — «Вахтерам». Вона просто підірвала зал.

— Тернопіль, дякую за гарну атмосферу, теплий прийом та ваші емоції, — сказав зі сцени Андрій Хливнюк

Незважаючи на те, що друга частина альбому «Таємний код: Рубікон» вийшла лише три місяці тому, люди знають напам'ять майже кожен тест пісні з нового альбому

6-річний Влад зі Львова на концерті

Андрій Хливнюк під час виконання пісні «Плющ»

7 композицій, пісня іспанською та акустика

Серед семи пісень «Рубікону» — п'ять нових композицій, а також іспанська версія спільної пісні з The Gitas «Тримай мене» та акустична версія альбомного треку «Твій номер».

Пісня «Малюнки на стінах» чотири місяці тому врятувала фронтмена гурту Андрія Хливнюка від серйозного емоційного стрибка: «Малюнки На Стінах» — це не тільки про мене, не тільки про перемоги. Це про римське «пам'ятай про смерть», у сенсі «люби життя».

Пісню «Твій номер» пан Хливнюк називає найсвітлішою піснею на цій платівці, а «Впало небо» — класичною «бумбоксів-

ською» баладою.

Пісню «Плющ» Андрій Хливнюк вважає класичною для «Бумбокса» баладою для кінофільму: «Це акустика і струнні інструменти. Якщо ви любите таку музику, то нехай це буде для вас сюрпризом і подарунком».

Андрій Хливнюк: «Робоча назва пісні «Плющ» була «Леся». Вона на вірш Лесі Українки «Плющ». Це, окрім низького уклону класиці української літератури, ще й робота, яка врятувала мене від пірнання у глибоку депресію. Іноді в усіх у житті відбуваються втрати, і цей вірш про одну із таких втрат».

СТОМАТОЛОГ ПРО ВІЙНУ, ВЛАСНУ ЛІНІЮ ОДЯГУ ТА СЕКРЕТИ УСПІХУ

Історія ■ Повернувся з війни та відкрив у Тернополі власну стоматологічну клініку. Тернополянин Андрій Салагорник розповів в інтерв'ю «RIA плюс» про те, як розпочати свій бізнес, що найголовніше у стоматології та презентував власну лінію медичного одягу

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIATUR9@GMAIL.COM

«Війна всіх змінила», — каже Андрій Салагорник. У 2014-му він пішов на Майдан. Далі — на Схід: Дебальцеве, Світлодарськ, Попасна і позивний «Хрест»... Інколи доводилось робити і щось не за своєю спеціалізацією. Війна не лише змінила сприйняття світу, а й дала поштовх не зупинятися на місці. Тому одразу після повернення в Тернопіль у 2016 році Андрій відкрив власну стоматологічну клініку Sonrisa, а ще розробив власну лінію медичного одягу для лікарів-військових та цивільних. Про спогади, плани та головне у роботі читайте у матеріалі.

Стоматолог розповідає, що після війни переоцінив пріоритети. Адаптації військових до мирного життя потрібно більше уваги, каже він.

— Чому стоматологія? У дитинстві думали, що життя буде пов'язане саме з цією професією?
— Ні. Завжди хотів бути юристом, але потім так вийшло, що вступив на стоматфакультет. Зараз не шкодую, бо живу тим. Працював у декількох приватних клініках. Ще під час навчання зрозумів, що це моє.

— З чого розпочалася «ваша» війна? Чи змінила вона вас?

— Для мене війна розпочалася з Майдану, і вона не закінчувалася і не закінчилася досі. Мені прийшла повістка. Ми, медики, які пройшли військову кафедру, є військовозобов'язаними. Ну я пішов. До того на Сході був неофіційно, а після повістки почав служити.

— Чи важко згадувати перебування в окопах із пострілами над головою?

— Воно зараз вляглося вже якось. Чим більше розповідаєш, тим легше якось. Перші рази було дуже важко. Якщо чесно,

зараз і не хочеться про це розповідати, бо є купа інших моментів, які треба контролювати. Дивитися за ними. І прогнозувати важко, що буде далі.

— Які конкретно завдання ви виконували на Сході?

— Моя посада там — начальник стоматкабінету у 59-му мобільному госпіталі. Доводилося лікувати військових, але стоматологи під час 4-ої хвили мобілізації не тільки виконували свої прямі обов'язки, але і брали участь у наданні невідкладної допомоги. Доводилося вивозити поранених з поля бою, навіть доводилося оперувати у госпіталі. Нерідко були випадки поранення щелепно-лицьової ділянки. Хоча я не хірург за фахом, але там обирати не доводилося. Ми йшли і робили, вчилися, читали там на місці, радилися із колегами.

— Як змінилося ваше життя після повернення додому?

— Та кардинально змінилося. Різко. Переоцінка цінностей, хоча розпочалася вона ще після Майдану. До нормального життя адаптуватися було важко. Наші люди насправді не розуміють, що це таке, не розуміють, як поводитися з людьми, які повернулися. Ця проблема нікуди не зникає.

— Як відкрили клініку?

— Практично одразу після повернення почав збирати документи на відкриття клініки. Це тривало приблизно пів року, а потім все і закрутилося.

— Чи важко було пройти цю всю документальну «тяганину»?

— Із документами — це таке середньостатистичне бюрократичне коло. Та й зараз воно не закінчилось. У нас така система свого бізнесу, а подачею звітів, оплатою комунальних послуг і так далі. Сам момент здачі показників за газ забирає в тебе чи

АНДРІЙ САЛАГОРНИКА

Після повернення з війни стоматолог Андрій Салагорник розробив власну лінійку одягу для медиків. Лінійка є у двох варіантах: для військових медиків та для цивільних

Андрій Салагорник каже, що якщо є бажання, то неможливого для тебе не існує. Якщо любити те, що ти робиш, то ти не працюватимеш жодного дня

не весь робочий день. Це дещо вибиває з колії.

— А як зі стартовим капіталом? Які гроші потрібно мати, щоб відкрити власну клініку?

— Якщо є бажання — все можна пройти. Зі стартовим капіталом, то вже які у кого плани розвитку. Хтось пробує почати з малого. Але сучасний ринок вимагає того, щоб стоматологія

«закривала» всі питання одразу.

— Стоматологічні послуги це дорого? Може, тому люди рідко відвідують лікарів?

— Це і має бути дорого. Якісна послуга не має бути дешевою. У нас менталітет більшості людей зводиться до простого — стоматолог хоче «розвести». І коли в клініку приходять люди, вони одразу роблять вигляд, що ти вже їм щось винен. І за роботу, яка насправді коштує тисячу гривень, він хоче заплатити десять та ще й, щоб це було якісно.

— У місті багато приватних клінік. Чи важко конкурувати?

— За рахунок того, що в місті є дуже багато приватних клінік, люди починають цінувати якість. Переробляти те, що поставили рік-два-три тому — це теж недобре. Коли я відкривав клініку, хотів надавати лише якісні послуги.

— 28 — це доволі молодий вік для початку власного бізнесу. Чи важко зараз поєднувати роль стоматолога, керівника та підприємця?

— Починати — це завжди важко, але треба бути гнучким до рейтингу. Але ще був момент, що війна наклала свої обмеження, бо за час, коли я був на війні, практично втратив всю базу клієнтів. Довелося починати спочатку. Але є і плюси в тому, що я там був. Знайшов чудових колег. Зараз тут працюють люди, які теж воювали.

— У практиці були складні випадки, коли зовсім не знали, як діяти?

— Складним можна вважати чи не кожен випадок. Підхід має бути індивідуальним. Якщо трапляється щось непередбачуване, завжди радись з колегами. Одна голова — добре, а дві — краще. Усі звикли звертатися до лікарів не за профілактикою, а вже коли щось стається: болить або нема, чим жувати. Чомусь всі дуже бояться нас.

— Як вдається все встигати? Як проводити свій вільний час?

— Працюю з 10 до 20-ї кожного дня, і попри те все, ще треба вчитися, читати, їздити на семінари, курси, дивитись вебінари, що, до речі, суттєво допомагає зекономити час. Вільний час завжди приділяю сім'ї, проведу його з дітьми. А щодо захоплень... Робота — ось моє найбільше захоплення.

Участь у шоу Руслану пропонували кілька разів

Руслан Павлишин під час зйомок з «дружиною на тиждень»

ЗАВИДНИЙ ХОЛОСТЯК ІЗ ТЕРНОПОЛЯ ПРО ШОУ «ОДРУЖЕННЯ НАОСЛІП»

Чоловік каже, що одразу зрозумів, що у них нічого не вийде, але вирішив дати дівчині шанс

Зараз Руслан має кілька успішних стоматологічних клінік. Його називають одним з найуспішніших стоматологів України

Телешоу ■ Руслан Павлишин – стоматолог з Тернополя. Нещодавно він брав участь у телевізійному шоу «Одруження наосліп». Весь тиждень чоловік прожив в одному будинку разом із блогеркою Оленою

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIATUR9@GMAIL.COM

Переїзди «Київ-Тернопіль-Київ». У насиченому графіку Руслана Павлишина часу на інтерв'ю небагато, адже зараз у нього дві стоматологічні клініки в Тернополі та одна в Києві. Про проєкт він згадує з посмішкою. Каже, знає на що йшов, а досвід зйомок у нього не перший.

Після зйомок проєкту Руслан Павлишин припинив спілкування з «нареченою на тиждень»

— Мені кілька разів пропонували участь. Перший раз я відмовив, другий раз відмовив. Через деякий час зі мною знову зв'язались і тоді вже я погодився, — говорить Руслан Павлишин, — я зрозумів, що і в моїх інтересах це також, враховуючи те, чим я займаюсь, а також те, що я хочу незабаром відкриваю ще одну клініку.

ЗНАВ НА ЩО ЙДУ

Руслан Павлишин раніше брав участь у зйомках проєкту на телеканалі «Інтер», де був головним спікером-стоматологом у шоу «Ранок з Інтером». Чоловік каже, що після ефіру отримав тисячі коментарів та відчуває посилену увагу до свого

особистого життя.

— Таке враження, що ціла країна за тобою стежить. Писали багато теплих, хороших речей, — каже він. Здебільшого пишуть дівчата, хоча інколи за гарний приклад у поведінці з жінками дякують і чоловіки.

ЗНАВ ОДРАЗУ, ЩО НЕ ПІДХОДЯТЬ ОДИН ОДНОМУ

Зйомки шоу тривали 10 днів. Руслан розповідає, що зрозумів, що з нареченою вони не підходять один одному.

— Я розповідав про це в інтерв'ю, але багато чого з тих слів не увійшло до ефіру, — каже Руслан Павлишин. — Я подумав, що треба дати можливість налагодити все, дати шанс, якщо вже на це було виділено час. Проте в підсумку нічого не вийшло таки. Після зйомок я підвіз Олену додому, допоміг їй із валізою і все. Ми не спілкуємося більше. Я сказав їй, щоб вона не хвилювалася. Думаю, вона хороша дівчина, але ми просто не підходимо один одному. Наскільки я знаю, вона хотіла залишити обручку, але передумала в останній момент.

Руслан Павлишин каже, що успішному чоловікові дуже важливо мати поряд людину, яка б його підтримувала у всьому.

— Дуже важливо, щоб жінка розуміла себе, розуміла, що вона любить. Важливо, щоб вона вміла йти до мети, — каже Руслан Павлишин. — Лише самореалізована дівчина може притягувати такого ж чоловіка.

У ТЕРНОПОЛІ ПРОВЕЛИ ЗИМОВИЙ КУБОК З РЕГБІ

Регбі-7 ■ Зимові першість краю відбулася вперше за декілька останніх років, а участь у ній взяли дорослі та діти

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Відкритий зимовий Кубок Тернопільської області з регбі-7 відбувся 29 лютого на майданчику зі штучним покриттям у парку «Топільче».

Востаннє зимові змагання з регбі у Тернополі відбувалися декілька років тому. Тоді змагалися чоловічі команди у регбі-15. Цьогоріч учасників було набагато більше, а на майданчик вийшли жіночі та дитячі команди.

— Традиційно зимове регбі проводять на снігу, але через погоду нам довелося змагатися на синтетичному полі, — пояснює граючий тренер тернопільської команди «Терен» Володимир Крутовський. — Попри те, що майданчик нестандартних розмірів, нам вдалося провести видовищні поєдинки.

У змаганнях серед чоловіків участь взяли сім команд. Перемогу у підсумку здобули регбісти з Рівного. Тернопільський «Терен» виборов «срібло». А гості з Івано-Франківська — «бронзу».

Жіночі баталії завершилися цілком заслуженою перемогою тернопільських дівчат з команди «Універ-ТНЕУ». Друге та третє місце посіли спортсменки з Івано-Франківська та Кременця відповідно.

Чотири команди змагалися у дитячому регбі. Тут перемогу отрима-

ли івано-франківці, другими стали рівняни, а третіми — тернополяни з команди «Юний Терен».

— Ці змагання стали одним із перших етапів підготовки до офіційного змагального сезону, — каже Володимир Крутовський. — Наша доросла команда «Терен» цьогоріч планує змагатися у Суперлізі з регбіліг. Але тепер плануємо виступати єдиною командою. Адже у 2019-му ми змагалися в об'єднаній команді з Рівним. Можливо, запросимо до складу регбістів з Кременця, щоб разом представляти нашу область. Цього року у Суперлізі візьмуть участь шість команд, яких розділять на дві підгрупи — Західну та Східну. У групі змагатимемося з командами Рівного та Львова. Перший тур запланований на 25 квітня. Вдома прийматимемо львів'ян.

Крім участі у змаганнях з регбіліг, «теренівці» заявили до участі у чемпіонаті України з регбі-7. За словами Володимира Крутовського, у 2020-му році у ньому братимуть участь 20 команд. За регіональним принципом їх розділять на чотири підгрупи. Команди, що посядуть перше та друге місце, пройдуть у фінальну частину.

— Наразі регулярно тренуємося у фізкультурно-оздоровчому комплексі ТНЕУ, — додає регбіст. — Якщо дозволяє погода, то щосуботи виходимо на вуличні заняття.

Жіноча команда «Універ-ТНЕУ» перемогла у зимовому Кубку області з регбі-7

У чемпіонаті України з регбіліг та регбі-юніор братиме участь і команда «Юний-Терен», яка складається із дітей 2008 та 2009 років народження. Юні регбісти тренуються у

обласній дитячо-юнацькій спортшколі з літніх видів спорту.

Щодо жіночого регбі, то команда «Універ-ТНЕУ» має наміри виступати у Вищій лізі.

ВЧИТЕЛІВ НАВЧАЛИ АЗАМ ДИТЯЧОГО РЕГБІ

Минулого тижня регбійний клуб «Терен» спільно з Федерацією Регбі України організували та провели курс олімпійської програми «Get Into Rugby».

Метою курсу стало навчання вчителів фізкультури для впровадження занять із дитячого регбі, а саме регбі-5 та регбі-тач.

Теоретичний та практичний курси відбулися на базі 19-ї школи. Захід особисто провів координатор програми «Get Into

Rugby» в Україні Павло Рожков. А участь у ньому взяли понад пів сотні вчителів фізкультури з тернопільських шкіл.

По завершенні практичної частини курсу, слухачам вручили відповідні сертифікати про проходження тренерських курсів першого рівня.

Організатори повідомили, що навесні між тернопільськими школами вперше планують провести турнір з регбі-5.

«Нива» здобула чотири перемоги та поразку на моршинському зборі

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Другий навчально-тренувальний збір футболісти тернопільської «Ниви» провели з 19 до 29 лютого у Моршині, що на Львівщині.

За цей період гравці тренувалися двічі на день та взяли участь у п'яти контрольних поєдинках. Чотири із них завершилися перемогами наших земляків, а ще один матч тернополяни програли.

У першому поєдинку «Нива» з мінімальним рахунком 1:0 переграла своїх опонентів у чемпіонаті Другої ліги — ФК «Калуш». Переможним м'ячем відзначився Андрій Герт.

Наступного дня підопічні Василя Малика з рахунком 4:1 обіграли юнацьку команду луцької «Волині», а згодом завдали поразки 3:1 ще одній друголіговій команді — ФК «Ужгород».

Єдиної поразки «Ниви» завдав представник Першої ліги — івано-франківське «Прикарпаття». Рахунок матчу 2:0. І на останок у рамках 1/16 фіналу зимового товариського турніру пам'яті Ернеста Юста, «Нива» розгромила аматорський «Сокіл» із Великих Глібовичів — 6:0.

За підсумками другого збору найкращими бомбардирами тернополяни стали одразу два гравці — Мирон Бідний та Руслан Дедух. Обидва забили по чотири м'ячі.

Після повернення у Тернопіль, тренерський штаб «Ниви» надав гравцям три дні відпочинку. Третій тренувальний збір футболісти розпочнуть 4 березня.

Щодо кадрової ситуації, то з командою у Моршині працювали чотири потенційні новачки. Наразі клуб офіційно не уклав контрактів із новобранцями.

Єдиної поразки на другому зборі тернополяни зазнали у Івано-Франківську

Нагадаємо, що третє коло чемпіонату Другої ліги «Нива» розпочне

28 березня домашнім матчем проти житомирського «Полісся».

СПОРТИВНІ НОВИНИ

Дмитро Підручний — чемпіон Європи

• Капітан чоловічої збірної України з біатлону Дмитро Підручний у складі естафетної четвірки виборов золоту медаль на чемпіонаті Європи у білоруських Раубічах.

Тріумфальна гонка відбулася 27 лютого. У складі змішаної естафети разом із Дмитром виступили Юлія Джима, Валя Семеренко та Артем Прима. Тернополянин традиційно провів заключний четвертий етап, і саме він зумів фінішувати першим з українським прапором у руках.

Додамо, що збірна України майже на 30 секунд випередила росіян, які фінішували другими. Бронзову медаль європейської першості у змішаній естафеті завоювали норвежці.

Одразу після переможної гонки Дмитро Підручний повернувся в Україну, отримавши декілька днів відпочинку від тренерського штабу збірної.

Тріумфувала на чемпіонаті світу

• Дві золоті та срібну медаль отримала представниця тернопільського центру та спортшколи «Інваспорт» Ольга Зазуляк.

Наша землячка з 24 по 28 лютого змагалася на чемпіонаті світу з легкої атлетики у приміщенні серед спортсменів з порушенням розумового і фізичного розвитку у складі національної паралімпійської збірної України.

Чемпіонкою світу Ольга Зазуляк стала у забігах 4 по 200 м та 4 по 400 м. Також у її активі срібна нагорода у потрійному стрибку з результатом 10.84 м.

Ольга Зазуляк має звання Майстра спорту України Міжнародного класу. Тренується під керівництвом заслуженого тренера України Івана Салука.

Стала «Майстром спорту»

• Вихованка школи вищої спортивної майстерності Христина Стефанишина перемогла у Кубку України з легкої атлетики у приміщенні.

Наша спортсменка пододала планку на висоті 183 см і посіла перше місце. Водночас Христині вдалося виконати високий норматив «Майстра спорту України».

Дівчина тренується під керівництвом Євгена Карменюка та Ольги Стефанишиної.

Додамо, що Кубок України відбувся 27 лютого у легкоатлетичному манежі київської міської школи вищої спортивної майстерності.

Гурт «Morphine Suffering» у Тернополі

Одне з найбільш очікуваних подій цієї весни! Morphine Suffering повертаються з неймовірним шоу! Вже понад 10 років група Morphine Suffering демонструє

високу якість виконання, звучання, світла і шоу. Море драйву, незабутні емоції, позитив і божевільна енергетика — ось візитна картка групи. Концерт відбудеться у «Koza Bar» 12 березня о 19:00. Квитки від 200 грн.

Вечір аматорської музики та поезії
Є люди, які люблять говорити, а є й ті, що люблять слухати і головне — чути. Саме для таких організували вечір аматорської музики та поезії, де можна послухати авторські вірші творчої молоді; спробувати себе в ролі поета; послухати українські пісні у виконанні талановитих молодих людей; випити кави у чудовій компанії. Захід відбудеться 1 березня о 18:00 у «Koza Bar». Вхід вільний. Резерв столів: 067-208-13-31.

Концерт гурту «Без обмежень» у Тернополі

Гурт виконує музичні композиції у стилі рок. Музика, в якій відчувається живий саунд, істинний драйв і соковитий смак життя. Хлопці вже презентували понад сорок пісень, вісім кліпів, а також виконали саундтрек до фільму «Німфо» О. Борщевського. Концерт відбудеться 8 березня о 20.00 в ПК «Березіль». Вартість квитків: 290-720 грн.

Alyosha у Тернополі. Весняний концерт

Тернопіль, зустрічай! Талановита українська співачка ALYOSHA їде до нас із новою концертною програмою! Її пісні в топі плейлистів українських радіостанцій, а відеороботи набирають багатомільйонні перегляди в інтернеті. Артистка дасть концерт 27 березня у ПК «Березіль». Початок о 19.00. Вартість квитків: 90-350 грн.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

«Ретротек» в Allure

Щонеділі нічний клуб Allure запрошує на «Ретротек» з DMC Falya відриватися під кращі хіти від 90-х до сьогодні.

Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу за останні 30 років музику. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10
Щосуботи запальні сети готують діджеї з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереді у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями та заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

Diamond CLUB

вул. А. Живова, 7
тел. 063-382-30-11
Початок запальних вечірок о

22.00

Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00 — для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80 грн.

NIGHT CLUB PULSE

вулиця Братів Гжицьких, 3-А
Щосереді запальна вечірка BARTENDER. Початок о 22.00. Вхід до 00.00 — безкоштовний. Вхід після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6)
Тел.: 52-40-66, 25-05-04;
квитки 50-100 грн; поч. — 19.00

«Рятуйте мене женяць»

Легенда про кохання, А. Касона, — 17 березня

«Як наші діди парубкували»

Музична комедія-жарт, В. Канівець, поч. 19.00 — 4 березня

«Сватання на Гончарівці»

Комедія, Г. Квітка-Основ'яненко, поч. 19.00 — 5 березня

«Тарас»

Драматична містерія, Т. Шевченко Б. Стельмах, поч. 18.00 — 10 березня

«Вуйцьо з крилами»

Комедія притча, О. Гаврош, поч. 13.00 — 16 лютого

«Сорочинський ярмарок»

Музична комедія, сценічна редакція В. Жили за М. Гоголем, поч. 19.00 — 12 березня

«Мартин Боруля»

Музична комедія, І. Карпенко-Карий, поч. 19.00 — 18 березня

«Запорожець за Дунаєм»

Музична комедія, С. Гулак-Артемівський, поч. 19.00 — 14 березня

«Фараони»

Музична комедія, О. Коломієць, поч. 19.00 — 8 березня

«Малюк і Карлсон»

Казка, А. Ліндгрэн, поч. 13:00 — 1 березня

«Пошилися в дурні»

Музична комедія-жарт, М. Кропивницький, поч. 19.00 — 15 березня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 15)
Тел.: 52-49-54, 52-49-57, 25-15-69;
квитки — 30 грн

«Гусеня»

Весела казка-гра, Н. Гернет, поч. 12.30, 14.30 — 8 березня

ФІЛАРМОНІЯ

«Іду душею до Тараса» з нагоди 206-ї річниці від Дня народження Тараса Григоровича Шевченка

У концерті беруть участь мистецькі колективи та солісти Тернопільської обласної філармонії поч. 18:30 10 березня

«Три візії»

Виставка картин Соломії Бутковської, Сергія Музики та Миколи Дмитруха (м. Тернопіль), галерея «Бункермуз»

ВИСТАВКИ

«Олімпійський спокій»

Виставка живопису Сергія Декалюка, художній музей

«Графіка»

Виставка з фондів музею до 105-річчя з дня народження Я. Гніздовського, художній музей

«Українське військо: 1917-1921»

Банерна виставка Українського інституту національної пам'яті, краєзнавчий музей

«Дереворізи Якова Гніздовського»

Виставка фондів матеріалів на пошанування 105-річчя від народження, краєзнавчий музей

«Україна єдина. День Соборності України»

Виставка «локальних» рушників, краєзнавчий музей

ВІДВЕРТІ КАРТИНИ ТАРАСА ГІРНЯКА: ЧИ Є МУЗИ В ХУДОЖНИКА

Творчість ■ Чи є у художника муза, що надихає його? Скільки часу потрібно, щоб намалювати картину? Чи можуть люди, які не мають хисту, створити щось прекрасне? Найцікавіше читайте в інтерв'ю «RIA плюс»

**ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 0964681758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM**

Тарас Гірняк вже і сам не може точно сказати, скільки намалював картин. Виставка його робіт відбулася у гастропабі «Natura».

«Тарас Гірняк — художник, чії полотна змінюють долі й зваблюють іншим поглядом на світ», — зазначає власник «Natura» Володимир Харкавий. — Із митцем вони знайомі давно. І щораз, зізнається, відкриває його творчість по-новому.

За допомогою фарби й пензля йому вдається передати не тільки вроду, а й душу. Те, що наповнює... Чого не бачиш, а лише вгадуєш. Характер, внутрішнє світло, натуру, як вона є.

Полотна тернопільського майстра побачив і журналіст «RIA плюс».

— **Говорячи про картини, можливо, у вас є муза чи навіть музи, що надихають вас?**

— Є (посміхається — прим. ред). Звісно, у кожного художника має бути муза. Але для мене це музи, до яких я поки не можу дійти і бути поруч з ними. Можливо, муза — це і є щось недосяжне, бо якщо ти вже будеш поруч з нею, тоді, мені здається, ефект музи може пропасти. Якщо говорити про жінку, з якою живеш, то вона є більше художнім критиком, аніж музою.

— **То хто ж муза для вас? Зізнавайтесь.**

— Назвати її я не можу, але можу запевнити, що знайомий із нею.

— **Написання картин — це для вас більше хобі чи робота?**

«Художник — це талант, помножений на навчання. Якщо таланту нема, то картина, звісно, буде, але душі вона не матиме»

— Для мене художник — це не професія, а стан душі. Звісно, що це і хобі, і робота, це мій хліб, і я цим заробляю. Але якщо розглядати написання картин як заробіток, то є і такі, що не завжди мені до душі, які я і не хотів би робити, але, звичайно, творчістю ти не дуже заробиш. Те, що ти думаєш, уявляєш та малюєш для душі, не завжди приносить дохід. Тому доводиться дещо гнатися за комерцією, проте я стараюся працювати і для себе.

— **Скільки зазвичай часу йде на написання картини?**

— Усе залежить від того, яка картина. Якщо говорити про портрет, розміром 50х40, то десь до тижня часу. Звісно, що треба ще врахувати технічну специфіку, наприклад, коли малюєш олійною фарбою, то потрібно почекати поки один шар висохне і тоді

продовжувати творити. Проте є різні техніки, деякими можна намалювати портрет і за пів години, але це не означає, що ця робота не буде цінною.

— **У якому жанрі більше працюєте?**

— Натуралізм. Щоб все було більше наближене до натурального та фотографічного моменту, якщо це в портретах. Але люблю малювати і в жанрі абстракціонізму.

— **Скільки полотен за своє життя вже намалювали?**

— Дуже важко сказати. Я навіть не можу сказати вам, скільки намалював портретів. А ще якщо врахувати, скільки ми створили ікон та іконостасів з моїм батьком, то рахунок ітиме на тисячі.

— **Ви малюєте ікони в різних церквах чи все ж притримуетесь якоїсь конкретної єпархії?**

— Для мене це не має значення. Єдиною відмінністю є стиль, наприклад, візантійський. Він дещо складніший, оскільки не є академічним.

— **У скільки років ви зрозуміли, що хочете бути художником, чи, можливо, це була думка, нав'язана батьками?**

— Приблизно з шести років, коли вже пішов до школи. Але це не була думка, нав'язана батьками. Я відчував себе творчою людиною, і в інших аспектах себе просто не бачив. А художником я просто мусив бути, бо бачив, як працювали мої батьки, вони теж творчі люди, надихався ними.

— **Яка середня ціна та за скільки найбільше ви продавали свою картину?**

— Якщо це портрет, 50х40, холст, намальований олійною фарбою, то це орієнтовно 100 доларів. А найдорожче я продав картину приблизно за 1000 доларів.

— **Чи є для вас теми, які ви не погодилися би малювати ні за які гроші?**

— Доволі цікаве питання. Гадаю, що якби я малював Сталіна чи Путіна, то люди мене просто би не зрозуміли.

— **Чи були у вас періоди творчого застою, коли ви просто хотіли абстрагуватися від написання картин або взагалі завершити творчу діяльність?**

— Творчу діяльність так просто залишити не можу, це стан душі. Проте періоди застою були, коли нема натхнення. Але є ще момент комерції, коли потрібно малювати, щоби щось заробити. Коли такі моменти приходять, це навіть помітно візуально в роботах, проте не кожен то бачить.

— **На вашу думку, художник — це поклик душі чи все ж художником може стати будь-хто, головне лише старання?**

— Художник — це талант, помножений на навчання. Якщо таланту нема, то картина, звісно, буде, але душі вона не матиме.

Тарас Гірняк — художник, чії полотна змінюють долі і зваблюють поглядом на світ

Картини Тараса Гірняка можна назвати відвертими і стриманими водночас

На думку художника, чорний фон по-особливому виділяє те, що зображено на полотні

Картини, представлені Тарасом Гірняком в гастропабі «Natura», можна придбати

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами
(067) 672-62-96
(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

СЕРЕДА, 4 березня

UA:перший

06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15, 02.00, 05.00 Новини
06.35, 07.10, 08.10, 09.10 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Жіночий рай» †
11.45, 14.10 Телепродаж
12.00 Д/ц «Ремесло за призначенням»
12.30 Д/ц «Аромати Мексики»
13.10 Енеїда
14.25 Д/ц «Аромати Колумбії»
15.10 Король контрабанди
16.15 Д/ц «Тваринна зброя»
17.25 Наші гроші
18.20, 02.35 Тема дня
19.20 Д/ц «Світ дикої природи»
19.55 Д/ц «Особливий загін»
21.30, 23.50, 02.25 UA:Спорт
21.40 Бюджетники
22.15 Т/с «Епоха честі»
00.00 Святі та грішні
00.55 Розсекречена історія
01.45 Своя земля
03.30 Спільно
04.05 UA:Фольк. Спогади
05.25 #ВУКРАЇН

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.30, 05.20 ТСН
09.25, 18.00 «Життя відомих людей 2020»
11.20, 12.20 «Міняю жінку»
13.00, 14.00 «Світ навиворіт -10. Бразилія»
15.10 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.00 «Щоденник медіума»
19.00 «Секретні матеріали 2020»
20.45, 21.45 Т/с «Мишоловка для кота» ...
22.45, 23.45, 00.40 «Світ навиворіт 11: Китай»
01.05 Т/с «Школа» †

ІНТЕР

05.30, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.00 «Корисна програма»
11.05 Т/с «Мене звали Мелек» ...
12.25 Х/ф «Кохання та пристрасть. Даліда» †
14.50, 15.40 «Речдок»
16.35 «Речдок. Особливий випадок. Чуже багатство»
18.00, 19.00, 01.45 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подорожці»
21.00 «Речдок. Особливий випадок. Кінці у воду»
23.45 Т/с «Голос янгола» ...
00.50 Т/с «Банкірши»
03.15 «Орел і Решка. Шопінг»
05.00 «Телемагазин»

ICTV

04.05 Скарб нації
04.15 Еврика!
04.20 Служба розшуку дітей
04.25 Студія Вашингтон
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44» †
05.40, 10.05 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
11.45, 13.20 Х/ф «Ігри патріотів» †
12.45, 15.45 Факти. День
14.25, 16.20 Т/с «Пес» †
16.55 Т/с «Дільничний з ДВРЗ» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Секретний фронт
21.20 Т/с «Дільничний з ДВРЗ»
16+ Прем'єра
22.15 Х/ф «Пряма та очевидна загроза» †
00.50 Х/ф «Троє амігос»
02.35 Стоп-10

СТБ

05.50 Експерименти †
09.30 Т/с «Коли ми вдома»
12.20 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
13.15 МастерШеф ...
16.30, 18.05 Т/с «Сліпа» ...
17.30, 22.00 Вікна Новини
18.55 Один за всіх †
20.00 Т/с «Спіймати Кайдаша»
22.40 Давай поговоримо про секс †

НОВИЙ КАНАЛ

06.00, 07.05 Kids Time
06.05 М/с «Том і Джеррі»
07.10 Варьяти ...
09.10 Х/ф «50 перших поцілунків»
11.00 Т/с «Завзяті домогосподарки» †
13.20, 19.00 Суперінтуїція ...
21.00 Х/ф «Викрасти за 60 секунд» †
23.20 Х/ф «Літак президента» †
01.50 Т/с «Чаклуки» †
02.50 Служба розшуку дітей
02.55 Зона ночі
04.10 Абзац

TET

06.00 TET Мультиранок
08.00, 09.00, 16.30, 17.30, 20.00 Одного разу під Полтавою
08.30, 09.30, 00.00 Зірконавти
10.00, 18.00 4 весілля
12.00, 19.00 Панянка-селянка
14.00 Х/ф «Нянь» †
15.30, 23.30 Країна У
16.00 Сімейка У
17.00 Танька і Володька
22.00 Т/с «Кухня»
23.00 Одного разу в Одесі
01.00 17+
02.30 Теорія зради
03.20 БарДак
04.10 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2

06.00, 07.50 Т/с «Ответный удар-4» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжеДАИ»
10.50, 17.15 «Затеряний мир»
11.50 «Месьє природы»
12.20 Х/ф «100 000 000 до н.э.» †
14.00 Х/ф «Земля, позабита временем» †
15.30 Х/ф «Эра динозавров» †
19.25, 20.20 Т/с «Карпатский рейнджер» †
21.20, 23.45 Т/с «CSI: Место преступления-7» †
22.50 Т/с «CSI: Место преступления-6» †
00.35 «Облом.UA.»
03.50 20 тур ЧУ по футболу «Заря» - «Олимпик»
05.30 Телемагазини

ЧЕТВЕР, 5 березня

UA:перший

06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15, 02.00, 05.00 Новини
06.35, 07.10, 08.10, 09.10 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Жіночий рай» †
11.45, 14.10 Телепродаж
12.00 Д/ц «Аромати Мексики»
13.10, 04.05 UA:Фольк. Спогади
14.25 Д/ц «Аромати Колумбії»
15.10 Енеїда
16.15 Д/ц «Тваринна зброя»
17.25, 05.25 #ВУКРАЇН
18.25 Біатлон. Кубок світу. VII етап. Спринт 7,5 км. Жінки
20.00 Д/ц «Особливий загін»
21.30, 23.50, 02.25 UA:Спорт
21.40, 01.30 Схеми. Корупція в деталях
22.15 Т/с «Епоха честі»
00.00 Біатлон. Кубок світу. VII етап. Спринт 7,5 км. Жінки
02.35 Розсекречена історія
03.30 Перша шпальта

TET

06.00 TET Мультиранок
08.00, 09.00, 16.30, 17.30, 20.00 Одного разу під Полтавою
08.30, 09.30, 00.00 Зірконавти
10.00, 18.00 4 весілля
12.00, 19.00 Панянка-селянка
14.00 Х/ф «Русалонька»
15.30, 23.30 Країна У
16.00 Сімейка У

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.50, 05.20 ТСН

09.25, 18.00 «Життя відомих людей 2020»
10.20 «Життя відомих людей»
11.20, 12.20 «Міняю жінку»
13.00, 14.00 «Світ навиворіт -10. Бразилія»
15.05 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.00 «Щоденник медіума»
19.00 «Секретні матеріали 2020»
20.35 «Чистопевс 2020»
20.45, 21.45 Т/с «Мишоловка для кота» ...
22.30 «Право на владу 2020»
01.00 «Гроші 2020»
02.05 Т/с «Школа» †

ІНТЕР

05.30, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.00 «Корисна програма»
11.05 Т/с «Мене звали Мелек» ...
12.25 Х/ф «День матері» †
14.45, 15.40 «Речдок»
16.30 «Речдок. Особливий випадок. Чуже багатство»
18.00, 19.00, 01.45 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подорожці»
21.00 «Речдок. Особливий випадок. Кінці у воду»
23.45 Т/с «Голос янгола» ...
00.45 Т/с «Банкірши»
03.15 «Орел і Решка. Шопінг»
05.00 «Телемагазин»

ICTV

04.10 Скарб нації
04.20 Еврика!
04.30 Студія Вашингтон
04.35 Факти
04.55 Т/с «Відділ 44» †
05.40 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.05 Секретний фронт
11.15, 13.20 Х/ф «Пряма та очевидна загроза» †
12.45, 15.45 Факти. День
14.25, 16.20 Т/с «Пес» †
17.00 Т/с «Дільничний з ДВРЗ» †
18.45, 21.00 Факти. Вечір
20.15 Антисомбі. Дайджест
21.20 Т/с «Дільничний з ДВРЗ»
16+ Прем'єра
22.10 Х/ф «Втікач» †
00.40 Х/ф «Ігравшкі солдатки» †
02.30 Стоп-10

СТБ

06.05 Експерименти †
09.50 Т/с «Коли ми вдома»
10.50 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»
13.30 МастерШеф ...
16.30, 18.05 Т/с «Сліпа» ...
17.30, 22.00 Вікна Новини
18.55 Один за всіх †
20.00 Т/с «Спіймати Кайдаша»
22.40 Я соромлюсь свого тіла †

НОВИЙ КАНАЛ

06.00, 07.05 Kids Time
06.05 М/с «Том і Джеррі»
07.10 Варьяти ...
09.00 Х/ф «Ласкаво просимо в рай» †
11.00 Т/с «Завзяті домогосподарки» †
13.00, 19.00 Хто зверху? ...
21.00 Х/ф «Суддя Дредд»
22.50 Х/ф «Командир ескадрильї»
00.50 Т/с «Чаклуки» †
01.50 Служба розшуку дітей
01.55 Зона ночі
04.00 Абзац

TET

06.00 TET Мультиранок
08.00, 09.00, 16.30, 17.30, 20.00 Одного разу під Полтавою
08.30, 09.30, 00.00 Зірконавти
10.00, 18.00 4 весілля
12.00, 19.00 Панянка-селянка
14.00 Х/ф «Русалонька»
15.30, 23.30 Країна У
16.00 Сімейка У

17.00 Танька і Володька
22.00 Т/с «Кухня»
23.00 Одного разу в Одесі
01.00 17+
02.30 Теорія зради
03.20 БарДак
04.10 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2

06.00, 07.50 Т/с «Ответный удар-4» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжеДАИ»
10.50, 17.15 «Затеряний мир»
13.50 «Месьє природы»
14.50 Х/ф «Быстрый и жестокий» †
15.30 Х/ф «Обман» †
19.25, 20.20 Т/с «Карпатский рейнджер» †
21.20, 22.50 Т/с «CSI: Место преступления-7» †
00.35 «Облом.UA.»
03.50 20 тур ЧУ по футболу «Десна» - «Мариполь»
05.30 Телемагазини

П'ЯТНИЦЯ, 6 березня

UA:перший

06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.15, 02.00, 05.00 Новини
06.35, 07.10, 08.10, 09.10 Доброго ранку, Країно!
09.30 Т/с «Жіночий рай» †
11.45, 14.10 Телепродаж
12.00 Д/ц «Аромати Мексики»
13.10 Д/ц «Браво, шеф!»
14.25 Д/ц «Аромати Колумбії»
15.10, 04.05 UA:Фольк. Спогади
16.15 Д/ц «Тваринна зброя»
17.25, 03.30 Схеми. Корупція в деталях
17.55 VoxCheck
18.20, 00.00 Біатлон. Кубок світу. VII етап. Спринт 10 км. Чоловіки
20.00 Д/ц «Особливий загін»
21.30, 23.50, 02.25 UA:Спорт
21.40 Перша шпальта
22.15 Т/с «Епоха честі»
22.55, 05.25 #ВУКРАЇН
02.35 Розсекречена історія

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 04.35 ТСН
09.25, 18.00 «Життя відомих людей 2020»
10.20 «Життя відомих людей»
11.20, 12.20 «Міняю жінку»
13.10, 14.20 «Світ навиворіт -10. Бразилія»
15.20 Т/с «Величне століття. Роксолана»
17.00 «Щоденник медіума»
19.00 «Секретні матеріали 2020»
20.15 «Чистопевс 2020»
20.25, 22.25, 02.15 «Ліга сміху 2020»
00.25 Х/ф «Отже, війна» †
05.20 «Світське життя. 2020»

ІНТЕР

05.30, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.00 «Корисна програма»
11.05 Т/с «Мене звали Мелек» ...
12.25 Х/ф «Сабрина»
14.50, 15.40, 23.40 «Речдок»
16.35 «Речдок. Особливий випадок. Чуже багатство»
18.00, 01.30 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подорожці тижня»
03.00 «Орел і Решка. Шопінг»
04.25 «Орел і Решка. Перезавантаження»
05.15 «Чекай на мене. Україна»

ICTV

04.05 Скарб нації
04.15 Еврика!
04.20 Служба розшуку дітей
04.25 Студія Вашингтон
04.30, 01.40 Факти

04.50 Т/с «Відділ 44» †
05.40 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.05 Антисомбі. Дайджест
11.10 Х/ф «Гарячі голови» †
12.45, 15.45 Факти. День
13.20 Х/ф «Гарячі голови-2» †
14.50, 16.20, 22.50 Скетч-шоу «На трьох» †
18.45 Факти. Вечір
20.05 Дизель шоу ...
20.25 Х/ф «Бездоганна репутація» †

СТБ

05.45, 18.00 Хата на тата ...
17.30, 22.00 Вікна Новини
19.00, 22.40 Холодак ...
23.45 Х/ф «Вид зверху кращій»
01.20 Небачене Євробачення 2020

НОВИЙ КАНАЛ

06.00, 07.05 Kids Time
06.05 М/с «Том і Джеррі»
07.10 Варьяти ...
08.40 Діти проти зірок
10.40 Х/ф «Робот Чаппі» †
12.50 Х/ф «Суддя Дредд»
14.50 Х/ф «Викрасти за 60 секунд» †
17.00, 19.00 Хто зверху? ...
21.00 Х/ф «Руйнівник» †
23.00 Х/ф «24 години на життя» ..
01.10 Служба розшуку дітей
01.15 Зона ночі

TET

06.00 TET Мультиранок
08.00, 09.00, 20.00 Одного разу під Полтавою
08.30, 09.30 Зірконавти
10.00 4 весілля
12.00, 19.00 Панянка-селянка
14.00 Х/ф «Лускунчик і мишачий король»
15.10 Країна У
16.05 Сімейка У
16.30 Х/ф «Люди Ікс: Дні минулого майбутнього» †
21.00 Х/ф «DZIDZIO Перший раз»
22.45 Х/ф «Святий Вінсент» †
00.45 17+
02.15 Теорія зради
03.05 БарДак
03.55 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2

06.00, 07.50 Т/с «Ответный удар-4» †
09.30, 18.15 «Спецкор»
10.10, 18.50 «ДжеДАИ»
10.50, 17.20, 00.45 «Затеряний мир»
13.50 «Месьє природы»
14.05 Х/ф «Истребители» †
15.35 Х/ф «Самолет против вулкана» †
19.25 Х/ф «Интервью с убийцей» †
21.15 Х/ф «За линией огня» †
22.55 Х/ф «Бэйтаун вне закона» †
02.20 «Облом.UA.»
03.50 «Совершенно секретно-2017»
05.30 Телемагазини

СУБОТА, 7 березня

UA:перший

06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.15, 08.10, 09.10 Доброго ранку, Країно!
07.00, 08.00, 09.00, 21.00, 02.00, 05.30 Новини
09.30 Енеїда
10.30, 14.30 Телепродаж
10.45 М/с «Книга джунглів»
12.05 Х/ф Казки, перевірені часом.
«Король Дроздовик»
13.55 Д/ц «Дикі тварини»
14.50, 23.50 Біатлон. Кубок світу. VII етап. Естафета 4x6 км. Жінки
16.30 #ВУКРАЇН
17.05, 01.25, 05.00 Бюджетники
17.50, 02.20 Біатлон. Кубок світу. VII етап. Естафета 4x7,5 км. Чоловіки
19.30 Д/ц «Вижити в дикій природі»
20.25 Д/ц «Світ дикої природи»

21.20 Д/ц «Боротьба за виживання»
22.00 Х/ф «Кохання живе три роки» †
03.50 Своя земля
04.10 Сильна доля

1+1

06.05, 07.00 «Життя відомих людей 2020»
08.00 «Сніданок. Вихідний»
10.00 Х/ф «Команда А» †
12.10 Х/ф «Найкращий стрілець»
14.15 Х/ф «Зроблено в Америці» †
16.35, 21.30 Х/ф «Заложниця 3» †
18.30, 03.55 «Розсміши коміка»
19.30, 05.20 ТСН
20.15 «Чистопевс 2020»
20.25 «Українські сенсації 2020»
23.30, 00.30 «Світське життя. 2020»
01.30 «Ліга сміху 2020»

ІНТЕР

06.55 Х/ф «День матері» †
09.00 «Готуємо разом. Домашня кухня»
10.00 «Корисна програма»
11.00 Х/ф «Бережіть жінок»
13.30 Х/ф «Суета сует»
15.00 Х/ф «Найчарівніша та найпривабливіша»
16.30 Х/ф «Дівчата»
18.30, 20.30 Т/с «Два серця» †
20.00, 02.55 «Подорожці»
23.00 Х/ф «Кохання та пристрасть. Даліда» †
01.20 Х/ф «Сповідь Дон Жуана» †
03.25 «Орел і Решка. Дива світу 2»
04.15 «Орел і Решка. Івлєєва vs. Бєдняков»
05.00 «Орел і Решка. Перезавантаження»

ICTV

04.50 Скарб нації
05.05 Еврика!
05.05 Факти
05.35 Особливості національної роботи
07.10, 03.35 Я зняв!
08.00 Х/ф «Немовля на прогулянці»
09.50 Скетч-шоу «На трьох» †
12.45 Факти. День
13.00 Дизель шоу ...
14.00 Х/ф «Втікач» †
16.25 Х/ф «Служителі закону» †
18.45 Факти. Вечір
19.10 Х/ф «Крокодил Данді» †
20.55 Х/ф «Крокодил Данді-2» †
22.55 Х/ф «Гарячі голови» †
00.30 Х/ф «Гарячі голови-2» †
01.55 Х/ф «Троє амігос»

СТБ

06.05 Прокінься з Ектором!
08.00 Т/с «Спіймати Кайдаша»
15.00, 19.00 МастерШеф Професіонали ...
21.45 Х/ф «Іван Васильович зміни професію»
23.30 «Іван Васильович зміни професію: невідома версія»
00.25 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія»

НОВИЙ КАНАЛ

05.30 Стендап шоу
06.30, 23.50 Варьяти ...
10.20 Хто зверху? ...
14.15, 16.05 Kids Time
14.20 М/ф «Робинзон Крузо: Дуже населений острів»
16.10 Х/ф «Я - робот»
18.20 Х/ф «Ральфа сталь» †
21.00 Х/ф «Пірати Карибського моря: На дивних берегах» †
01.50 Зона ночі

TET

06.00 TET Мультиранок
10.30 М/ф «Гніздо дракона»
12.00 М/ф «Спарк: Герой Всесвіту»
13.10 4 весілля
17.00 Х/ф «Пригоди у Вєгасі» †
19.00 Одного разу під Полтавою
22.00 Х/ф «Тришки вагітна» †
00.00 Країна У
01.00 17+
03.20 Теорія зради
03.20 БарДак
04.10 Віталька

2+2

06.00, 09.00, 01.20 «Затеряний мир»
08.00 «ДжеДАИ. Дайджест-2018»
13.00 Х/ф «Атлантический рубеж» †
14.40 Х/ф «Атлантический рубеж: Воскрешение» †
16.10 Х/ф «Широко шагая» †
17.35 Х/ф «Широко шагая-2: Расплата» †
19.25 Х/ф « Роман в джунглях» †
21.30 Х/ф «Заложниця 3» †
23.30 Х/ф «Кровавый орел» †
02.45 «Облом.UA.»
04.20 «Совершенно секретно-2017»

НЕДІЛЯ, 8 березня

UA:перший

06.00 М/с «Чорний пірат»
06.30, 07.15, 08.10, 09.10 Доброго ранку, Країно!
07.00, 08.00, 09.00, 21.00, 02.00, 05.30 Новини
09.30, 03.15 Енеїда
10.30, 12.15 Телепродаж
10.45 М/с «Книга джунглів»
12.40, 23.50 Біатлон. Кубок світу. VII етап. Мас-старт 12,5 км. Жінки
13.45 Д/ц «Дикі тварини»
14.35, 00.50 Біатлон. Кубок світу. VII етап. Мас-старт 15 км. Чоловіки
15.30 UA:Біатлон. Студія
16.00, 02.20, 05.00 Бюджетники
16.35, 02.45 #ВУКРАЇН
17.10, 01.40 Своя земля
17.25 Т/

«Весілля без бійки — не весілля!» — сказала наречена і врізала сверкусі по пиці!

***

«Та як ти взагалі можеш тут хоч щось знайти?» — сказав злодій, віддаючи мені сумочку назад.

***

Всі люди від народження добрі. Злими їх роблять інші добрі люди.

***

Що треба робити, будучи дорослим:

1. Бути весь час втомленим;
2. Говорити всім, як ти втомився;
3. Дозволяти іншим розповісти тобі, як вони втомився.

***

Коли сиджу на уроці фізики, я навіть не розумію, що саме не розумію.

***

— Він пчихнув, значить правду каже!
— Пане адвокат, у вас все?

***

Лицемірство — це коли кажеш, що купуєш ліверну ковбасу для собаки, а сам при цьому облизуєшся.

***

Пішли в зоопарк. Діти кричали, пищали, махали руками. Надіюся, звірі залишилися задоволені.

***

Чоловік за обідом:

— А суп сьогоднішній чи вчорашній?

Дружина:

— Я тобі більше скажу, він ще й втрашний.

***

Шкода, що кремом від подразнення не можна намазати душу.

***

Сьогодні я прокинувся з таким настроєм, що готовий комусь заподіяти добро.

***

— Наскільки те терпелива?

— Я була на 13 сторінці результату пошуку гуглу.

***

Я просто відкрив словник синонімів, і тут почалося, понеслося, поїхало, покотилося...

Дружина сказала, що кожне побачення повинне бути як у перший раз, тому після кінотеатру я відвіз її до батьків.

***

— Дорогий, заради мене ти здатний на божевільні вчинки?
— Звичайно, я на тобі одружився.

***

— Дивись, це відео про те, як я проводжу свій день.
— Але це фото, де ти лежиш на дивані!
— Це відео!

***

Іван так швидко одягав вовняний светр, що його побило струмом.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РИА ПЛЮС», №8

ТИЖНЕВИК «РИА ПЛЮС»
Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ПР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.
Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції.
Буквосполучення **RIA, RIA, RIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ
м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00.
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.
Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56
«RIA плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>
ПРАВИЛА ПОДАВАННЯ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»
Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор:
Наталія Бурлаку — 097-445-82-67.
Дизайн та верстка: Ольга Рагуцька
Відділ реклами: 43-00-50.
Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 095-837-87-14.
Відділ оголошень: 098-477-12-70
Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.
Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.
Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12-А, тел. 0-432-55-63-97.
Тираж **27541** примірників. Зам. №**201209**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ
ексклюзивної рекламної агенції
ТОВ «РИА МЕДІА»:
р/р 26002012027968
код ЄДРПОУ — 40914460
в ПАТ «УкрСоцбанк»,
м. Вінниця, МФО 300023,
свід. про реєстр. плат. ПДВ
№ 1602084500053.
Інд. податк. номер
409144602081.
Передплатний індекс
22196

ТОП-6 кращих компаній з прибирання осель

КАРТОН-ПЛАСТ
 ГАЙОВА 30 ЖИВОВА 25
 КОПЕРНИКА 3 05-ТІНА 17
 15 КВІТНЯ, 15 РУСЬКА 5

ПАКУЙ ТА ВЕЗИ!

МАКУЛАТУРА
 ПОЛІЕТИЛЕН

ПІДДОНИ

ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50
 (067) 350 20 58, (067) 350 20 60

Погода у Тернополі

День	ГІСМЕТЕО	СИНОПТИК
СЕРЕДА, 4 БЕРЕЗНЯ	+5°C +12°C	+6°C +11°C
ЧЕТВЕР, 5 БЕРЕЗНЯ	+4°C +6°C	+3°C +5°C
П'ЯТНИЦЯ, 6 БЕРЕЗНЯ	+2°C +6°C	+1°C +7°C
СУБОТА, 7 БЕРЕЗНЯ	+1°C +3°C	+4°C +9°C
НЕДІЛЯ, 8 БЕРЕЗНЯ	0°C +2°C	+5°C +7°C
ПОНЕДІЛОК, 9 БЕРЕЗНЯ	0°C +2°C	+2°C +7°C
ВІТРОРОК, 10 БЕРЕЗНЯ	-2°C +9°C	+1°C +7°C

ПП Бурмака Н.П. 7 березня 2020р. в 8-00год.

ЕФЕКТИВНЕ ЛІКУВАННЯ:

- АЛКОГОЛІЗМУ
- ІГРОМАНІЇ
- ЗАЙВОЇ ВАГИ
- КУРІННЯ

Лікування проводиться індивідуально. www.nadiya.com.ua

м. Тернопіль, вул. Замкова, 14 (гол. -Тернопіль-); тел.: (0352) 42-00-22, (067) 451-44-28, (073) 550-58-30

АНЕКДОТИ

Якби мені вручали нагороду за незграбність, вона б мені впала.

— Чим ви так стурбовані, у вас проблеми?
 — Так! Ось чому у мене шість дочок і жодного зятя.
 — Це хіба проблеми, ось у мене всього одна дочка, а зять вже шостий!

— Коньяк корисний для серця. Він розширює судини.
 — Так, але потім вони знову звужуються.
 — А ось цього ми не допустимо!

— Дівчино, пару чорних колготок, будь ласка!
 — Чоловіче, а вам який розмір?
 — А мені без різниці, нам у банк треба.

Я почав сумніватися у своєму таланті після того, як сусіди запропонували мені обміняти піаніно на перфоратор.

Учитель:
 — Петренко, скажи, коли найсприятливіший час для

збору яблук?
 Учень:
 — Коли у сусідів собака прив'язаний.

Коли він її побачив, розумний годинник поміряв пульс і розумний мобільний банк заблокував карту.

Ох вже ці іномарки на дорогах. Вчора об'їжджав всі ями — злавав кермо.

Я настільки впевнений в собі, що сам говорю зозулям, скільки їм залишилося.

Можу пробачити сусідам все: ремонт, танці. Але паролі на всіх точках wi-fi — це дике нахабство.

Начальник, що відпускає підлеглих раніше з роботи, зруйнував не одну сім'ю...

Сантехнік впустив на ногу раковину в консерваторії і взяв найчистіше «ля» за всю історію закладу.

1. THE BEST CLEANING, КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ

Адреса: Тернопіль.
 Графік роботи: пн-нд: 08:00 — 20:00. Без вихідних.
 Тел (068) 472-49-16

2. КЛІНІНГ АКВА, КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ

Адреса: м. Тернопіль, вул. Будного, 24
 Графік роботи: пн-пт: 10:00 — 22:00, сб-нд: вихідний. Тел (0352) 42-26-24, (050) 337-72-74, (050) 377-69-50

3. SCLEAN, КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ. ХІМЧИСТКА САЛОНІВ, КИЛИМІВ

Адреса: м. Тернопіль, вул. Миру, 5.
 Графік роботи: пн: 08:00 — 20:00, сб: 08:00 — 17:00, нд: вихідний.
 Тел (097) 098-09-80

4. SERVICEONE CLEANING, КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ

Адреса: м Тернопіль, вул. Бродівська, 5Б
 Графік роботи: пн-сб: 09:00 — 20:00, нд: вихідний. Тел: (098) 667 85 08.

5. CLEAN, КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ

Адреса: м. Тернопіль, вул. Мазепи, 2.
 Графік роботи: пн-сб: 08:00 — 21:00, нд: вихідний.
 Тел: (068) 986-17-71.

6. CLINING, КЛІНІНГОВА КОМПАНІЯ

Адреса: м. Тернопіль, вул. Зелена, 20.
 Графік роботи: Пн-сб: 10:00 — 19:00, нд: вихідний.
 Тел: (063) 646-38-60.

* за інформацією 20.ua

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
 Запрошує жінок взяти участь у програмах:

СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА
 Вимоги:
 • жінки віком до 35 років;
 • наявність хоча б однієї здорової дитини;
 • фізично і психологічно здорові;
 • без шкідливих звичок.

ДОНАЦІЇ ЯЙЦЕКЛІТИН
 Вимоги:
 • вік до 32 років;
 • наявність хоча б однієї здорової дитини;
 • задовільне соматичне здоров'я;
 • відсутність спадкових захворювань;
 • відсутність шкідливих звичок.

Заклад ліцензований та акредитований МОЗ України

Деталі за телефоном:
098 8 580 580

Гороскоп професій

ОВЕН Овни мають невгамовну енергію, ледарі зустрічаються рідко. З таких людей виходять чудові спортсмени, брокери, лікарі.

ТЕЛЕЦЬ Тельцям підійде робота, що потребує посидючості та скрупульозності. Тому підійдуть такі професії, як педагог, кухар, архітектор.

БЛИЗНЮКИ Близнюкам підходить професія, що потребує винахідливості: журналістика, реклама діяльність, менеджмент, політика.

РАК Рака приваблює рутинна робота. Для жінок — вихователька, няня. Для чоловіків — історик, еколог, працівник служби безпеки.

ЛЕВ Леви прагнуть до лідерства, тому їм підходять такі професії: керівник об'єднання, лідер організації, адміністратор, викладач.

ДІВА Для Дів характерні аналітичний підхід, критичний склад розуму, старанність. Підійдуть професії, пов'язані з медициною, косметологією.

ТЕРЕЗИ Терезам найкраще підійдуть професії, що пов'язані з мистецтвом: декоратор, художник, композитор, актор, дизайнер, стиліст.

СКОРПІОН Скорпіонів притягують професії, що передбачають розгадування таємниць: психолог, криміналіст, судово-медичний експерт.

СТРІЛЕЦЬ Філософські та вдумливі Стрільці потребують професій, що пов'язані зі світотглядом, історією, лінгвістикою, громадськістю.

КОЗЕРІГ Козероги схильні до точних наук, тому підійдуть такі професії: математик, фізик, біолог, адміністратор, податковий інспектор.

ВОДОЛІЙ Водолії винахідливі, мають хороший смак, артистичні здібності. Добре проявляють себе в політиці, науці, громадській діяльності.

РИБИ Риби можуть добре проявити себе в галузі кіноіндустрії, театральній діяльності, журналістиці, а також в медицині та науці.

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
 Запрошує чоловіків взяти участь у програмі:

ДОНАЦІЇ СПЕРМИ
 Вимоги:
 • наявність хоча б однієї здорової дитини;
 • без соматичних та спадкових захворювань;
 • фізично і психологічно здорові;
 • без шкідливих звичок.

Заклад ліцензований та акредитований МОЗ України

Деталі за телефоном:
098 8 580 580